

ՄԵՐ ԱՆԿԻՆԵՆ

Պաքուի Նախապայմանները Անընդունելի Հայաստանի Համար

Հայաստանի կառավարութիւնը լծուած են դիւանագիտական աշխոյժ փոփոխելու ամրապնդելու համար Երեւանի դիրքերը, այն պահուն երբ բոլորի ուշադրութիւնը կեդրոնացած է Ուքրաինայի վրայ ու կայ մտավախութիւն, որ կովկասեան տարածաշրջանէն ներս տեղի կրնան ունենալ նոր զարգացումներ՝ բացասաբար ազդելու Հայաստանի վրայ: Գետեաբար, կարիքը կայ ապահովելու կարելի եղածին չափ լայն աջակցութեան շրջանակ: Այս ուղղութեամբ վարչապետ Նիկոլ Փաշինեան հեռաձայնային զրոյցներ ունեցաւ Միացեալ Նահանգներու պետական քարտուղար Թոմի Պլինքընի եւ ապա Գանատայի վարչապետ ճասթըն Թրուտոյի հետ, եւ նաեւ Երեւանի մէջ ընդունելով Հարաւային Կովկասի ու Վրաստանի ճգնաժամի հարցերով Եւրոպական Միութեան յատուկ ներկայացուցիչ Թոյվօ Քլաարը: Այս քայլերուն նախորդեց Վարչապետի երկօրեայ այցելութիւնը Փարիզ ու հանդիպումները նախագահ Էմանուէլ Մաքրոնի հետ:

Արտաքին գործոց նախարար Արարատ Միրզոյեանի մասնակցութիւնը Անթալիայի Դիւանագիտական Համաժողովին ու առանձին հանդիպումը Թուրքիոյ պաշտօնակից Չաուուշողլուի հետ եւս կ'իյնար այս ծիրէն ներս ու կը միտէր բարի կամեցողութիւն ցուցաբերելու երկու երկիրներուն միջեւ վերջերս ծաւալուող բանակցութիւններուն կապակցութեամբ, գիտակցելով որ Թուրքիա կը հանդիսանայ Ատրպէյճանի գլխաւոր հովանաւորը ու այս վերջինը չի կրնար շարժիլ առանց Անգարայի հետ համակարգելու իր քայլերը:

Վերջին օրերուն Պաքուի իշխանութիւնները հրապարակ նետեցին 5 կետերէ բաղկացած առաջարկներու ծրար մը՝ իբրեւ թէ երկու երկիրներուն միջեւ հաշտութիւն կ'ընելու համար: Ներկայացուած սկզբունքներուն մէջ չկայ Լեռնային Ղարաբաղի մասին որեւէ ակնարկ եւ կը խօսուի «կողմերու տարածքային ամբողջականութիւնը» ճանչնալու մասին, որուն մէջ Ատրպէյճանի տրամաբանութեամբ կ'իյնայ նաեւ Արցախը: Նոյնպէս, ճանապարհային ուղիները եւ հաղորդակցութիւնները բանալու կէտին մէջ կայ «համապատասխան այլ հաղորդակցութիւններ» հաստատելու մասին խօսք: Այստեղ, շատ հաւանաբար ակնարկութիւնը կ'երթայ այսպէս

Միրզոյեան-Չաուուշողլու Հանդիպում Անթալիոյ Մէջ Հայաստան Պատասխանած է Պաքուի Առաջարկներուն

Ատրպէյճանի հետ խաղաղութեան պայմանագրին շուրջ բանակցութիւնները պէտք է ընթանան առանց նախապայմաններու, ըսած է Հայաստանի արտաքին գործերու նախարար Արարատ Միրզոյեան, անդրադառնալով Պաքուի հրապարակած 5 կետոց առաջարկին: Արտաքին գործերու նախարարը նկատած է, որ Պաքուի առաջարկած կէտերը ամբողջութեամբ չեն արտացոլեր առկա խնդիրներու ամբողջ օրակարգը:

«Ինչ վերաբերում է բուն առաջարկներին, ապա երկու երկրներն, ըստ էութեան, դեռեւս 1991 թուականի Դեկտեմբերի 8-ին համատեղ ստորագրելով «անկախ պետութիւնների համագործակցութեան ստեղծման մասին» համաձայնագիրը, արդէն իսկ ճանաչել են միմեանց տարածքային ամբողջականութիւնը եւ ընդունել են, որ չունեն միմեանց նկատմամբ տարածքային պահանջներ», ըսած է արտաքին քաղաքական գերատեսչութեան ղեկավարը:

Միրզոյեանի խօսքով՝ հսկայական կողմին համար սկզբունքային եւ հիմնարար է, որ յստակ երաշխաւորուին արցախահայութեան իրաւունքները եւ ազատութիւնները:

Արարատ Միրզոյանի եւ Մելիք Չաուուշողլուի միջեւ կայացած համաձայնութիւնի ընթացքին

ըր, վերջնականապէս յստակացուի Լեռնային Ղարաբաղի կարգավիճակը՝ չեղտելով, որ ԼՂ հիմնախնդիրը տարածքային հարց չէ, այլ՝ իրաւունքներու:

Միրզոյեան այս մասին խօսեցաւ վերադառնալէ ետք Անթալիայի Դիւանագիտական Համաժողովին, որուն առընթեր ան հանդիպում ունեցաւ Թուրքիոյ իր պաշ-

տօնակից՝ Մելիք Չաուուշողլուի հետ: Հանդիպումէն յետոյ երկու նախարարները անդրադարձան հանդիպման արդիւնքներուն:

Չաուուշողլուն հանդիպումը որակեց «շատ կառուցողական ու արդիւնաւէտ»: «Բնարկութեան քայլեր» ուղղուած յարաբերութիւններու մասին

Վահագն Խաչատուրեան Երդուն Տալով Ստանձնեց Հայաստանի Նախագահի Պաշտօնը

Նախագահ Վահագն Խաչատուրեան Վեհաժողովի Աւետարանի վրայ երդում տալու պահուն

Հայաստանի Հանրապետութեան Ազգային Ժողովի յատուկ նիստին, որ տեղի ունեցաւ Կիրակի, Մարտ 13-ին Վահագն Խաչատուրեան երդմամբ ստանձնեց Հանրապետութեան նախագահի պաշտօնը:

Վահագն Խաչատուրեան, ձեռքը դնելով Վեհաժողովի Աւետարանի եւ ՀՀ Սահմանադրութեան վրայ, երդուեց . «Ստանձնելով Հանրապետութեան նախագահի պաշտօնը՝

երդում եմ. հաւատարիմ լինել Հայաստանի Հանրապետութեան Սահմանադրութեանը, իմ լիազօրութիւններն իրականացնելու լինել անաչառ, առաջնորդուել միայն համապետական եւ համազգային շահերով եւ իմ ողջ ուժը ներդնել ազգային միասնութեան ամրապնդման գործում:

Փաշինեան Հեռաձայնային Չրոյցներ Ունեցած է Դրուտոյի Եւ Պլինքըն Հետ

Մարտ 14-ին հեռախօսազրոյց ունեցած են Հայաստանի ու Գանատայի վարչապետները՝ քննարկելով Լեռնային Ղարաբաղի շուրջ լարուածութեան աճը: Տարածաշրջանին մէջ կայունութեան ու խաղաղութեան ապահովման առումով, Նիկոլ Փաշինեան ու Ժասթին Թրիւսօն կարեւորած են ԵԱՀԿ Մինսքի խմբակի համանախագահութեան ծիրին մէջ Լեռնային Ղարաբաղի հիմնախնդիրին համապարփակ կարգաւորումը:

Անոնք անդրադարձած են Հարաւային Կովկասի մէջ տեղի ունեցող գործընթացներուն, այդ շարքին՝ Հայաստանի եւ Ատրպէյճանի միջեւ սահմանագծման եւ սահմանազատման հնարաւորութիւններուն, ինչպէս նաեւ հայ-թրքական երկխօսութեան, կը փոխանցէ հսկայական կողմը:

Ուքրաինոյ մէջ ստեղծուած իրավիճակին եւս գրոյցի ընթացքին անդրադարձ կատարուած է՝ ըստ հաղորդագրութեան:

Նոյն օրը Վարչապետ Նիկոլ Փաշինեան հեռախօսազրոյց ունեցած է Ամերիկայի Միացեալ Նա-

ՐԱՅԱՍՏԱՆԵԱՆ ՄԱՍԻՍ

Արցախցու Անվտանգութիւնը Կ'ապահովուի Միայն Արցախի Հանրապետութեան Գնահանմամբ

ԱՐՄԵՆ ՎԱՐՊԱՆԵԱՆ

Արցախի Հանրապետութեան եւ Ատրպէյճանի շփման գծում ատրպէյճանական զինուորի կողմից հրադադարի խախտման դէպքերի աւելացումը եւ արդէն ականանետների կիրառումը ոչ միայն Արցախի ժողովրդի, այլեւ հրադադարի ռեժիմը պահպանող ռուսական խաղաղապահ առաքելութեան դէմ են ուղղուած:

Արցախի ժողովուրդը սովորել է ճակատագրի հեզանքով իրեն հարեւանի կարգավիճակի բարտին արժանացրած ատրպէյճանացիների սաղարանքներին, որոնց առանձնապէս ուշադրութիւն էի էլ դարձնում: Սա լաւ գիտի պաշտօնական Պաքուն, հետեւաբար՝ նրանման պահուածքը կարելի է գնահատել միայն որպէս ուկրաինական հակամարտութիւնից օգտուելու փորձ: Հաշուի առնելով այն հանգամանքը, որ Ռուսաստանի ուշադրութիւնն ուղղուած է Ուկրաինայի վրայ, Ատրպէյճանը գործողութիւններ է իրականացնում, որոնք 2020 թ. Նոյեմբերի 9-ի եռակողմ յայտարարութեան փաստացի խախտում են եւ, ըստ էութեան, Ռուսաստանին մէջքից հարուած:

Այսօր առաւել առարկայական է դառնում այն վարկածը, որ պաշտօնական Պաքուն թուրքիայի յորդորով ՌԴ-ի դէմ երկրորդ ճակատ բացելու փորձեր է անում: Այս գործողութիւններն ուղեկցւում են Արցախում ռուս խաղաղապահ զօ-

րախմբի հրամանատար, գեներալ-մայոր Անտրեյ Վոլկովի դէմ արշաւով: Վերջինս ռուսական խաղաղապահ զօրախմբի հրամանատարի տեղակալն էր 2020 թ. Նոյեմբերից մինչեւ 2021 թ. Մայիսը, երբ այն ղեկավարում էր գեներալ-լեյտենանտ Ռուստամ Մուրատովը: Ներկայումս Վոլկովը նաեւ ՌԴ ՊՆ Հարաւային ռազմական օկրուգի ռազմացիոն, քիմիական եւ կենսաբանական պաշտպանութեան զօրքերի ղեկավարն է: Ադրբեյջանական կողմը դժգոհում է, որ ռուս գեներալը չի ձեռքարկում Արցախի Հանրապետութեան պաշտպանութեան բանակի զինուորականներին՝ վերջիններս ներկայացնելով որպէս «ահաբեկիչներ»: Ատրպէյճանը, փաստօրէն, իր ներկայացմամբ, ՌԴ Ձու բարձրաստիճան սպային մեղադրում է «ահաբեկիչների» հետ համագործակցելու մէջ: Այստեղ խնդիրը նման անհետեւի է ծիծաղելի յայտարարութիւնների մէջ էլ, այլ՝ ՌԴ խաղաղապահների դէմ Ատրպէյճանի կտրուկ գործողութիւնների:

Հայաստանից Արցախ գնացող գազատարի՝ ատրպէյճանական վերահսկողութեան տակ գտնուող հատուածի վնասումն էլ լիովին տեղաւորում է վերոշարադրեալ ընդհանուր սցենարի մէջ: Ռուսաստանը, անշուշտ, կը պատասխանի Ատրպէյճանին նման ոչ գործընկերային եւ ոչ դաշնակցային պահուածքի համար, բայց Արցախում արձանագրուած վերջին իրադարձութիւնները ընդգծում են մէկ այլ

բացարձակ ճշմարտութիւն: Դրանք փաստում են, որ ինչպէս նախկինում, այնպէս էլ այսօր Ատրպէյճանը պատրաստ է հրաժարուելու Արցախը հայաթափելու իր ծրագրից, ինչպէս դա արել է վերջին 100 տարուայ ընթացքում Նախիջեւանում, Դաշտային Ղարաբաղում եւ այլ պատմական հայաբնակ վայրերում: Պաշտօնական Բաքուի այս վարքն աւելորդ անգամ փաստում է, որ Արցախի ժողովրդի իրաւունքը եւ, ընդհանրապէս, գոյութիւնը կարող է ապահովել միայն Արցախի Հանրապետութիւնը, իսկ դրա համար նրա՝ որպէս անկախ, ինքնիշխան պետութեան ճանաչումն այլ ընտրանք չունի:

Մարտի 10-ին երեկոյեան հրաւիրուած արտահերթ նիստում Արցախի Հանրապետութեան Ազգային ժողովն ընդունեց դիմում՝ ուղղուած ԵԱՀԿ Մինսկի խմբի համանախագահութեանը, ՄԱԿ-ին եւ համապատասխան կառույցներին: Ուղերձում ամրագրելով, որ պաշտօնական Պաքուն շարունակում է իր հայատեսաց քաղաքականութիւնը, խարխլում տարածաշրջանում առկայ փխրուն խաղաղութիւնն ու կայունութիւնը եւ պատրաստ է չարատեւ խաղաղութեան հաստատմանը, Արցախի խորհրդարանը յորդորել է վերոնշեալ կառույցներին համարժէք գնահատականի արժանացնել Ատրպէյճանի պահուածքը, ջանքեր գործադրել՝ սանձելու նման յանցաւոր օտնձգութիւնները: «Ստեղծուած իրավիճակը մէկ անգամ եւս ցոյց է

տալիս, որ Արցախի ժողովրդի՝ անվտանգ ապրելու, անկախ պետականութիւն ունենալու իրաւունքի ճանաչումը հանդիսանում է միակ ճիշտ, այլընտրանք չունեցող եւ քաղաքակիրթ որոշումը», - ասուած է յայտարարութեան մէջ: ԱՀ ԱԺ պատգամաւոր Մետաքսէ Յակոբեանն էլ յայտարարեց, որ ստեղծուած իրողութիւնն Արցախի ԱԺ-ին եւ նախագահին պարտադրում է դիմել ՀՀ-ին, ինչպէս նաեւ ԵԱՀԿ Մինսկի համանախագահող երկրներին, որպէսզի յանուն արցախահայութեան կեանքի անվտանգութեան եւ ապրելու իրաւունքի ճանաչեն Արցախի անկախութիւնը:

Ատրպէյճանի վերջին գործողութիւնները յստակ ահազանգ են միջազգային հանրութեան համար, որ այդ երկիրը պատրաստ է առանց կարգավիճակի Արցախի հետ խաղաղ գոյակցութեան: ԱԺ յայտարարութիւնը նաեւ պատասխանատուութեան մեծ բեռ է դնում միջազգային իրաւասու մարմինների վրայ՝ ամրագրելով, որ նրանք իրենց լուծութեամբ պատասխանատու են Արցախում հնարաւոր աղէտաբեր զարգացումների համար: Պաշտօնական Պաքուն իր գործողութիւններով օրէցօր աւելի անհնարին է դարձնում տարածաշրջանում խաղաղութեան հաստատումը քաղաքական բանակցութիւնների միջոցով, ինչն այլընտրանք չի թողնում Արցախի Հանրապետութիւնը ճանաչելու համար:

«ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹԻՒՆ»

Հինգերորդ Նախագահի Առաջին Խնդիրը, Գերխնդիրը

ՅԱԿՈՒԲ ԲԱՂԱՆԵԱՆ

Մարտի 13-ին տեղի ունեցաւ Հայաստանի Հանրապետութեան հինգերորդ նախագահ Վահագն Խաչատուրեանի երդմնակալութեան արարողութիւնը եւ նա ստանձնեց նախագահի պաշտօնը:

Ինչպէս յայտնի է, Հայաստանը խորհրդարանական կառավարման մոտելի անցնելուց յետոյ նախագահ է ընտրուած ոչ թէ ժողովրդական քուէարկութեամբ, այլ խորհրդարանով, իսկ նախագահը պաշտօնավարելու է մէկ ժամկէտ, բայց 7 տարի ժամանակով: Նախագահի պաշտօնը մեծ հաշուով խորհրդանշական է, չունի կառավարման էական լծակներ, դրանք գրեթէ գործակալն են: Միւս կողմից սակայն, սա բնորոշ է խորհրդարանական կառավարման մոտելով երկրներին, Հայաստանի առանձնայատկութիւնն է: Միաժամանակ, յաջորդել արդէն առաջնում է այդ «առանձնայատկութեան» հարցը, երբ խորհրդարանական կառավարման մոտելով երկրներից իւրաքանչիւրն ըստ իր իրադրութեան ու խնդիրների է «սահմանում» նախագահի անելիքները: Այդ իմաստով, Հայաստանի Հանրապետութեան հինգերորդ նախագահի թիւ մէկ, առաջին, առաջնային անելիքը թերեւս հանրութեան հետ երկխոսութեան, հաղորդակցութեան նոր մշակոյթի, նոր տրամաբանութեան, նոր հաղորդուղիների ձեւաւորումն է:

Ինչպէս առիթ ունեցալ խօսել նախագահի ընտրութեան ար-

դիւնքից յետոյ, Վահագն Խաչատուրեանի համար կառավարման լիազօրութիւնները գործնական բացակայութիւնը ոչ միայն խնդիր է, այլ թերեւս պէտք է լինի «քաղաքական ստեղծագործականութեան», կամ գուցէ նոյնիսկ «քաղաքակրթական ստեղծագործականութեան» ազատութեան հնարաւորութիւն:

Չլինելով կառավարման անմիջական արդիւնքի համար պատասխանատու պետական բարձրագոյն պաշտօնեայ, Վահագն Խաչատուրեանը կարող է պատասխանատուութեան այդ բեռից ազատութիւնը վերածել հանրութեան հետ բաց յարաբերութեան հնարաւորութեան: Իսկ գերխնդիրը պէտք է լինի Հայաստանի հանրութեանը դուրս բերել այն նեղ քաղաքական, խմբային, յաճախ կը վազի քաղաքական պրիզմաներից, որում Հայաստանի հանրային-քաղաքական կեանքը յայտնուել է անցնող մօտ երեք տասնամեակի գերակշռող ժամանակահատուածում ծաւալուած իրողութիւնների հետեւանքով, որում հանրութեանը գցել են այդ ընթացքում թէ իշխանութիւն, թէ ընդդիմադիր կարգավիճակ ունեցած ուժերը:

Վահագն Խաչատուրեանը Հայաստանի նախագահի պաշտօնը ստանձնում է մի ժամանակահատուածում, երբ աշխարհը գտնուում է խորքային ու մասշտաբային վերափոխումների ու վերադասաւորումների փուլում, որոնք Հայաստանի համար չլի են թէ մեծ ռիսկերով, թէ նաեւ ընձեռում են

բաւականին հնարաւորութիւններ:

Ամբողջ հարցն այն է, որ այդ ամենին համարժէք է Հայաստանի հասարակական մտածողութեան եւ պատկերացումների մասշտաբը: Կառավարման անմիջական լծակներ չունեցող, միաժամանակ նաեւ աւելորդ կաշկանդող բեռից զուրկ նախագահի գերխնդիրն է անել առաւելագոյնը հանրային մտածողութեան ու պատկերացումների մասշտաբը համաշխարհային բախտորոշ զարգացումների հանդէպ համարժէքութեան դաշտ բերելը, ըստ այդմ նաեւ հանրային մտածողութեան տիրոջութիւնը քաղաքական եւ հանրային, քաղաքացիական կեանքի նոր որակի ամուր պահանջարկ ձեւաւորելը:

Ի դէպ, խիստ խորհրդանշական է, որ հինգերորդ նախագահի երդմնակալութեան արարողութիւնը տեղի ունեցաւ Մեծ պոէտի՝ Եղիշէ Չարենցի ծննդեան տարեդարձի օրը: Դա խորհրդանշական է այն իմաստով, որ հայ պոեզիայում Չարենցն էր թերեւս եթէ ոչ ըստ էութեան միակը, ապա անկասկած դրօշակահար՝ որ իր ստեղծագործական հորիզոնով ընդգրկում էր համաշխարհայինը:

Կը կարողանա՞յ լուծել այդ խնդիրը Վահագն Խաչատուրեանը: Միայնակ՝ իհարկէ ոչ, սակայն շատ կարեւոր է նաեւ, թէ նա որքան արդիւնաւէտ կը լինի այդ առաքելութեան հարցում իր գործընկերների ընտրութեան առումով: «ԱՌԱՋԻՆ ԼՐԱՏՈՒԱԿԱՆ»

ՄԱՍԻՍ ՇԱԲԱԹԱԹԵՐԹ
ՄԱՍԻՍ ՇԱԲԱԹԱԹԵՐԹ
ՊԱՇՏՕՆԱԹԵՐԹ՝
ՍՈՑԻԱԼ ԴԵՄՈԿՐԱՏ ԲՆՁԱԿԵԱՆ
ԿՈՒՍԱԿՑՈՒԹԵԱՆ
Արեւմտեան Ամերիկայի Շրջանի
ԽՄԲԱԳԻՐ
ԳՐԻԳՈՐ ԽՆՏԱՆԵԱՆ
ՎԱՐԻՉ ՏՆՕՐԵՆ
ՎԱՐԷ ԱԶԱՊԱՅԵԱՆ
MASSIS Weekly
Organ of the Armenian Social Democratic Hunchakian Party of Western USA
1060 N. Allen Ave.
Pasadena, CA 91104
Phone: (626) 797-7680
Fax: (626) 797-6863
E-Mail: massis2@earthlink.net
http://www.massisweekly.com
(USPS 667-310) (ISSN 0744-334X)
Published Weekly
Except Two Weeks in August
ANNUAL SUBSCRIPTION RATES:
USA \$50.00, \$100.00 (First Class)
Canada \$125.00 (Air Mail)
Overseas \$250.00 (Air Mail).
All payments must be made in US funds & Drawn on US banks.
Periodicals Postage Paid
at Pasadena CA.
Please Send Address Change To
MASSIS WEEKLY

ԼՈՒՐԵՐ

Կեդրոնական Դրամատունը Նախկին 5.3%-ի Փոխարեն Այժմ Միայն 1.6% Տնտեսական Աճ Կը Նախատեսէ

ՀՀ Կեդրոնական Դրամատունը վերանայած է տնտեսական աճի կանխատեսումը, 2022-ի համար կը կանխատեսուի 1,6 տոկոս տնտեսական աճ: Այս մասին ըսած է Կեդրոնական դրամատան նախագահ Մարթին Գալստեանը:

«Տնտեսական աճի հետ կապուած կանխատեսումները նախկին 5,3 տոկոսի փոխարեն իջեցուել են մինչեւ 1,6 տոկոս», ըսաւ Գալստեանը:

Կեդրոնական Դրամատունէն կը նշեն, որ Ռուսաստանի դէմ կիրառուած պատժամիջոցներու ազդեցութիւնը Հայաստանի տնտեսութեան վրայ պիտի արտայայտուի տնտեսական աճի կշիռայիններու զգալի դանդաղմամբ:

Կանխատեսուող ցուցանիշի իջեցումը հիմնականին մէջ պայմանաւորուած է արդիւնաբերութեան ճիւղին մէջ որոշակի նուազեցմամբ: «Մենք կանխատեսում էինք, որ արդիւնաբերութեան ճիւղը պէտք է 2022-ին աճէր 1,6 տոկոս, այնինչ նոր զարգացումների ներքոյ, երբ տեսնում ենք, որ կան որոշակի խնդիրներ հանքարդիւնաբերութիւնում, մշակող արդիւնաբերութիւնում, արդիւնաբերութեան ճիւղի -4,7 տոկոս ցուցանիշ է դրուած», ըսած է Գալստեանը:

Որոշակի նուազում կայ նաեւ շինարարութեան ճիւղին մէջ. նախապէս կանխատեսած 16.8 տոկոսի փոխարեն Կեդրոնական Դրամատունը կը կանխատեսէ 7 տոկոս աճ: Ծառայութիւններու ճիւղին մէջ կանխատեսումը 5.9 տոկոսէն իջած է 3.2 տոկոսի: Միակ ճիւղը, որ որոշակի աւելի դրական զարգացում պիտի ունենայ նախկին կանխատեսումներուն համաձայն, գիւղատնտեսութեան ճիւղն է:

Քաղաքացիութեան Դիմում Ներկայացուցած Ե Ռուսաստանի 349 Քաղաքացի, Ուքրանիոյ՝ 6

Շաբաթներէ ի վեր երկարող ռուս-ուքրանական պատերազմի հանգամանքով պայմանաւորուած՝ աւելցած է Ռուսաստանէն եւ Ուքրանիայէն ՀՀ եկող զբօսաշրջիկներու հոսքը, որոնք նաեւ կը դիմեն ՀՀ պատկան մարմիններուն՝ ՀՀ քաղաքացիութեան եւ կացութեան հետ կապուած խնդիրներով: Փետրուար 24-ի ռազմական գործողութեան մեկնարկէն ի վեր, ՀՀ ոստիկանութեան Անձնագրային եւ Վիզաներու վարչութեան պետ Արա Մկրտչեանի տեղեկացմամբ, ՀՀ իշխանութիւնները Ռուսաստանի եւ Ուքրանիոյ քաղաքացիներէն ընդհանուր առմամբ 355 դիմում ստացած են ՀՀ քաղաքացիութիւն ստանալու հարցով: Դիմում ներկայացուցած անձերէն 349-ը Ռուսաստանի քաղաքացիներ են, 6-ը՝ Ուքրանիոյ, անոնց գերակշիռ մասը ազգութեամբ հայեր են:

Կեդրոնական դրամատան նախագահ Մարթին Գալստեան

Փետրուար 24-էն Մարտ 14 Հայաստանի մէջ կացութեան կարգավիճակ ստանալու համար Անձնագրային եւ Վիզաներու վարչութիւն դիմած են Ռուսաստանի 74 եւ Ուքրանիոյ 11 քաղաքացիներ: ԵԱՏՄ երկիրներու քաղաքացիները Միութեան սահմաններուն մէջ ունին մինչեւ 6 ամիս ազատ բնակութեան իրաւունք: Հաշուառման պահանջը կը սկսի գործել արդէն տուեալ երկրին մէջ գտնուելու կէս տարին լրանալէն յետոյ: Եթէ անձը անկէ ետք շարունակէ բնակիլ Հայաստանի մէջ եւ որոշակի աշխատանքով զբաղիլ, կը ստանայ կացութեան կարգավիճակ:

Նախկին Վարչապետ Յովիկ Աբրահամեան Վաճառած Ե Մոնումենթի Դղեակը, Որու Վրայ Արգելանք Դրուած Եր

Նախկին վարչապետ Յովիկ Աբրահամեան յաջողած է վաճառել Մոնումենթի մէջ կառուցած շքեղ առանձնատունը, թէեւ Դատախազութիւնը դեռ երկու տարի առաջ արգիլած էր Կաղաստրի կոմիտէին անոր շուրջ որեւէ գործարք կատարել: «Ազատութիւն»ը փորձած է Գլխաւոր Դատախազութենէն պարզել, թէ ո՞վ եւ ինչո՞ւ թոյլատրած է դղեակի վաճառքը, որու ձեռք բերման օրինականութիւնը տարիներ շարունակ կասկածի տակ կը դրուէր՝ ամենաբարձր մակարդակով:

Նախկին վարչապետ Յովիկ Աբրահամեան

Դատախազութիւնը արգելանք դրած էր Յովիկ Աբրահամեանի տան վրայ, քանի որ այն պաշտօնէական լիազօրութիւններու չարաշահման գործով իրեղէն ապացոյց համարուած էր: Քննութիւնը շարունակուած էր աւելի քան երեք տարի, փաստացի՝ առանց արդիւնքի:

Նախկին վարչապետին ընտանիքը, մինչդեռ, շատ աւելի արագ գործած էր: Անցեալ Նոյեմբերին, մասնաւորապէս, Աբրահամեանի որդին՝ Արգամը, դատարանէն պահանջած էր չեղարկել առանձնատան վրայ դրուած սահմանափակումները: Չորս ամիս անց Առաջին Ատենի Դատարանը բաւարարած էր դիմումը: Ու թէեւ Գլխաւոր Դատախազութիւնը դիմած էր վերաքննիչ, այդ դէպքերու հետագայ զարգացման վրայ առանձնապէս չէ ազդած:

Դատախազութենէն կը նշեն, որ այժմ «միջոցներ են ձեռնարկուած Աբրահամեանների առանձնատան «հնարաւոր օտարման եւ դրան առնչուող մնացած բոլոր

հանգամանքները պարզելու ուղղութեամբ»:

Կաղաստրի Պետական կոմիտէին ստացուած տեղեկանքին համաձայն՝ Աբրահամեանները իրենց հակապատկան տան գնորդը գտած են ընդամենը երկու շաբթուայ մէջ: Մարտի սկիզբը արդէն այս շէնքը վաճառուած է ոմն Լիլիթ Պետրոսեանի: Ըստ Civilnet.am-ի հետաքննութեան՝ վերջինս 2,5 միլիարդ դրամ կամ մօտ 5 միլիոն տոլար վճարած է առանձնատան համար, որ խորհրդարանի նախկին ղեկավարը կառուցած էր Ազգային Ժողովի շէնքին նմանութեամբ:

Շէնքին նոր սեփականատէրը գործարար Նարեկ Նալպանտեանի կինն է, որ աւելի վաղ ձեռք բերած էր նաեւ Մաքսային կոմիտէի նախկին նախագահ Արմէն Աւետիսեանին պատկանող «Կոլտրն Փելես» պանդոկը:

Երեւանի Կեդրոնից Մէջ Բնակարաններու Վարձերը Սղած Են Մօտ 50%-ով

Երեւանի կեդրոնին մէջ բնակարաններու վարձակալութեան գիները վերջին շրջանին միջին չափով սղած են 45-50 տոկոսով, իսկ միւս վարչական շրջաններուն մէջ՝ մօտ 25 տոկոսով: Այս մասին ըսած է Թիւ մէկ անշարժ գոյքի գործակալութեան տնօրէն Սառա Յակոբեանը:

Բնակարաններու վարձավճարներու սղութիւնը պայմանաւորուած է Ռուսաստանէն դէպի Հայաստան մեծ հոսքով: Նոյնիսկ կան դէպքեր, երբ բնակարանին վարձավճարը քանի մը անգամ բարձր կ'ըսեն: «Բայց ոչ բոլորն են թանկացնում, տան տէրեր կան, որ կամ գին չեն փոխում կամ կանխավճարը շատ են վերցնում, իսկ տան տէրեր կան, որ գնում են բնակարանը 800 տոլարով ցուցադրելու, տեսնում, ասում են՝ 1000 կամ 1200 տոլար արժէ: Արհեստական պայմաններ են ստեղծում, եւ մարդիկ ստիպուած վճարում են: Ռուսաստանից Հայաստան են եկել հիմնականում աշխատանքի բերումով, այն ընկերութիւնները, որոնք ՌԴ-ում աշխատելու հնարաւորութիւն չունեն: Եկել են ամբողջ ընկերութիւնով, ուստի, աշխատողի համար վճարում է ընկերութիւնը, եւ գնալին հարցը շատերին չի անհանգստացնում», ըսաւ Սառա Յակոբեանը:

Հայաստան ժամանած անձեր բնակարանները կը վարձակալեն հիմնականին մէջ վեց ամիսով: Երեւանի կեդրոնէն զատ բնակարաններու վարձավճարները սղած են նաեւ այլ վարչական շրջաններու մէջ, նաեւ՝ մարզերու մէջ: «Քանի որ կեդրոնում բնակարանները մէկ ամսում լիարժէք բնակեցուցին, արդէն բնակարան են փնտրում այլ համայնքներում, նոյնիսկ մարզերում, որտեղ համացանցի ծառայութիւնները բնական են: Օրինակ՝ ռուսերը համաձայն են բնակարաններ վարձակալել նաեւ Կիւմրիում, Դիլիջանում, Ծաղկաձորում եւ այլն: Եւ մարզերում նոյնպէս վարձավճարի թանկացում է եղել», յաւելցց ան:

Մասնագէտին խօսքով՝ չնայած պահանջարկը մեծ է, սակայն Երեւանի մէջ վարձակալութեամբ տրուող բնակարաններու պակաս պիտի չյառաջանայ, քանի որ մեծ թափով կառուցապատում կ'իրականացուի: Այս զարգացումներու ծիրին մէջ աշխուժացած են նաեւ անշարժ գոյքի գնման գործարքները: «Մարդիկ կան, որ ուզում են բնակարան գնել, վարձով տալ, այսինքն՝ օգտուեն այս իրավիճակից: Շուկան աշխուժ է, վաճառքի գները չեն բարձրացել, կայուն բարձր են, ինչպէս եղել է նախկինում», նշեց ան:

Բացայայտուած Ե Պետական Դաւանանութեան Եւ Լրտեսութեան 9 Դէպք, 42 Անձ Ներգրաւուած Ե Որպէս Մեղադրեալ

Հայաստանի Հանրապետութեան Ազգային Անվտանգութեան Ծառայութեան կողմէ 2020-2022 թուականներու ընթացքին բացայայտուած է պետական դաւանանութեան եւ լրտեսութիւն կատարելու 9 դէպք:

Այս մասին Պաշտպանութեան եւ Անվտանգութեան Հարցերու Մշտական Ցանձնաժողովի նիստին ժամանակ ըսած է ԱԱԾ տնօրէնի տեղակալ Տիգրան Յարութիւնեան:

Անոր խօսքով՝ այդ դէպքերով ԱԱԾ քննչական բաժանմունքին մէջ յարուցուած 9 քրէական գործերով որպէս մեղադրեալ ներգրաւուած է 42 անձ:

«Յիշեալ քրէական գործերից երեք քրէական գործեր մեղադրա-

կան եզրակացութեամբ ուղարկուել են դատարան եւ գտնուած են դատաքննութեան փուլում, երեք քրէ-

ական գործեր միացուել են այլ գործերի, երկու քրէական գործերի վարոյթը կանցուել է, մէկ քրէական

գործով (36 անձերու նկատմամբ) նախաքննութիւնը շարունակուած է», նշած է Յարութիւնեան:

ԼՈՒՐԵՐ

Վարչապետ Փաշինեան Ընդունած է ԵՄ Յատուկ Ներկայացուցիչը

Նիկոլ Փաշինեան-Թոյվո Քլարր հանդիպումը Երեւանի մէջ

Վարչապետ Նիկոլ Փաշինեան ընդունած է Հարաւային Կովկասի ու Վրաստանի ճգնաժամի հարցերով Եւրոպական Միութեան յատուկ ներկայացուցիչ Թոյվո Քլարարը: Հանդիպման ներկայ եղած են նաեւ Հայաստանի մէջ ԵՄ պատուիրակութեան ղեկավար, դեսպան Անտրէա Վիքթորինը:

Վարչապետը գոհունակութիւն յայտնած է ՀՀ-ԵՄ գործընկերութեան աշխույժ զարգացման վերաբերեալ եւ կարեւորած է փոխարարներու թիւններու ամրապնդման միտումը: Անդրադառնալով Հայաստանի մէջ իրականացուող ժողովրդավարական բարեփոխումներուն՝ Նիկոլ Փաշինեան ընդգծած է, որ կառավարութիւնը հետեւողականօրէն յառաջ կը շարժի ՀՀ ժողովրդավարական օրակարգի կեանքի կոչման ուղղութեամբ եւ շնորհակալ է ԵՄ-ին՝ այդ գործընթացին սատարելու համար:

ԵՄ յատուկ ներկայացուցիչ Թոյվո Քլարար նշած է, որ Եւրոպական Միութիւնը կը կարեւորէ Հայաստանի հետ գործընկերութիւնը եւ կը վերահաստատէ ՀՀ ժողովրդավարական բարեփոխումներուն աջակցելու պատրաստակամութիւնը:

Զրուցակիցները անդրադարձած են Հարաւային Կովկասի մէջ տեղի ունեցող գործընթացներուն,

Լեռնային Ղարաբաղի մէջ ընթացիկ իրավիճակին եւ լարուածութեան աճին: Տարածաշրջանին մէջ խաղաղութեան եւ կայունութեան ամրապնդման ծիրին մէջ, Նիկոլ Փաշինեան եւ Թոյվո Քլարար միտքեր փոխանակած են Հայաստանի եւ Ատրպէյճանի միջեւ սահմանագծման եւ սահմանազատման, հաղորդակցութեան ուղիներու ապաշրջափակման, Հայաստան-Թուրքիա երկխօսութեան ընթացքին շուրջ:

ՀՀ վարչապետը բարձր գնահատած է Եւրոպական Խորհուրդի նախագահ Շարլ Միշէլի՝ տարածաշրջանային կայունութեան ամրապնդման միտումը: Այս շրջագիծէն ներս Նիկոլ Փաշինեան կարեւորած է Պրիւքսէլի մէջ ԵՄ նախագահին եւ Ֆրանսայի նախագահին, Սոչիի մէջ Ռուսաստանի նախագահին միջնորդութեամբ կայացած հանդիպումները եւ անոնց շրջանակին մէջ ձեռք բերուած պայմանաւորուածութիւններու իրականացումը:

Երկուստեք ընդգծուած է ԵԱՀԿ Մինսքի Խմբակի համանախագահութեան հովանիին ներքոյ Լեռնային Ղարաբաղի հիմնախնդիրին համապարփակ կարգաւորման անհրաժեշտութիւնը:

Կողմերը պայմանաւորուածութիւն ձեռք բերած են շարունակելու աշխույժ շփումները:

Ինքնապաշտպանական Զոկատներ Ձեւաւորելու Անհրաժեշտութիւն Զկայ, Կը Յայտնէ Արցախի Անվտանգութեան Խորհուրդի Գրասենեակը

Արցախի Անվտանգութեան Խորհուրդի գրասենեակը յայտարարութիւն տարածած է, ուր մասնաւորապէս ըսուած է.

«Համացանցում լրատուական ուղղուածութեան որոշ կայքեր եւ ընկերային ցանցի էջեր շրջանառում են տեղեկութիւններ, որոնց համաձայն՝ հանրապետութեան այս կամ այն համայնքներում ստեղծուած են «ինքնապաշտպանական կազմաւորումներ»:

Յայտարարում ենք, որ Արցախի Հանրապետութեան պաշտպանութեան բանակը, Ռուսաստանի խաղաղապահ զօրակազմի հետ համատեղ, իրականացնում է իր վրայ դրուած խնդիրներն ամբողջ ծաւալով: Լրացուցիչ կառուցների ձեւաւորման վերաբերեալ լուրերը կեղծ են այնքանով, որքանով որ գործնականում նման ջոկատներ ձեւաւորելու անհրաժեշտութիւն չկայ:

Հանրութեանը յորդորում ենք տուրք չտալ կեղծ լուրերին եւ հետեւել միայն պաշտօնական տեղեկատուութեանը»:

Վահագն Խաչատուրեան Երդում Տալով

Շարունակուած էջ 1-էն

Երդման արարողութեան յետոյ հնչեց Հայաստանի Հանրապետութեան օրհներգը, իսկ Ամենայն Հայոց Գարեգին Բ. Կաթողիկոսը յղեց հայրապետա-

կան օրհներգի խօսքը:

Արարողութեան կը մասնակցէին ՀՀ վարչապետ Նիկոլ Փաշինեան, նախագահի լիազօրութիւնները մինչեւ այդ կարող ԱԺ նախագահ Ալէն Սիմոնեան, նախարարներ, Արցախի

Եւրոխորհրդարանը Ընդունեց Ղարաբաղի Մէջ Մշակութային Ժառանգութեան Ոչնչացման Դարձուցիչ Բանաձեւը

Եւրոխորհրդարանը քննարկած է ու 635 կողմ, 2 դէմ եւ 42 ձեռնպահ քուէներու յարաբերակցութեամբ ընդունած է Լեռնային Ղարաբաղի մէջ մշակութային ժառանգութեան ոչնչացման հարցով բանաձեւ:

Այն պարտադիր կատարման ուժ չունի: Հիմք առնելով նախապէս ընդունուած շարք մը բանաձեւեր եւ համազեկուցողներու՝ Հայաստանի ու Ատրպէյճանի հարցերով յայտարարութիւններ, ցեղապաշտութեան եւ անհանդուրժողականութեան մասին զեկոյցներ, ԵԱՀԿ Մինսքի Խմբակի համանախագահներու 2021 թուականի Նոյեմբեր 11-ի յայտարարութիւնը, Արդարադատութեան Միջազգային Դատարանի 2021 թուականի Դեկտեմբեր 7-ի որոշումները, համաշխարհային մշակութային եւ բնական ժառանգութեան պահպանման մասին ԵՈՒՆԵՍԿՕ-ի Ուխտը եւ շարք մը միջազգային այլ փաստաթուղթեր, Եւրոխորհրդարանը կը նշէ, որ վերջին պատերազմէն յետոյ Ատրպէյճանի հսկողութեան տակ յայտնուած է 1456 կոթող, մեծաւ մասամբ՝ հայկական:

Պատերազմի ընթացքին Ատրպէյճանի կողմէ հական վնաս հասցուած է հայկական պատմամշակութային եւ կրօնական ժառանգութեան, մասնաւորապէս, հրթիռակոծուած է Շուշիի Սուրբ Ամենափրկիչ Ղազանչեցոց եկեղեցին: Վնաս հասցուած է Մեխակաւանի մօտ Զօրաւոր Սուրբ Աստուածածին եւ Մատաղիսի մէջ Սուրբ Եղիշէ եկեղեցիներուն, գերեզմանատուններուն:

Եւրոխորհրդարանը կը դատապարտէ Ղարաբաղի մէջ եւ անոր շուրջ հայոց մշակութային ժառանգութիւնը վերացնելու եւ անոր գոյութիւնը հերքելու Ատրպէյճանի քաղաքականութիւնը, որ կը հակասէ միջազգային օրէնքներուն: Եւրոխորհրդարանը այդ կը համարէ Ատրպէյճանի որդեգրած հայատեացութեան քաղաքականութիւն:

Եւրոխորհրդարանը Ատրպէյճանին կոչ կ'ընէ դադրեցնելու Ղարաբաղի մէջ հայոց պատմամշակութային կոթողներու եւ եկեղեցիներու աւերումը, եւ կը յիշեցնէ, թէ որեւէ կոթողի ոչնչացում կամ անոր ինքնութեան եւ պատկանելիութեան աղաւաղում կը հակասէ Եւրոմիութեան սկզբունքներուն:

ՀՀ Զինուած Ուժերը Համալրուած Են Ուղղաթիռներով, ԱԹՍ-ներով Եւ Այլ Զինուորական Սարքերով

Ազգային ժողովի Պաշտպանութեան եւ Անվտանգութեան Հարցերու Մշտական Յանձնաժողովի նիստին ներկայացուած է ՀՀ կառավարութեան 2022 թուականի Փետրուար 28-ի «Հայաստանի Հանրապետութեան կառավարութեան ծրագրի (2021-2026 թթ.) 2021 թուականի կատարման ընթացքի եւ արդիւնքներու զեկոյցին մասին» որոշմամբ հաւանութեան արժանացած զեկոյցը: ՀՀ պաշտպանութեան նախարարի տեղակալ Արման Սարգսեան նշած է ՀՀ Զինուած Ուժերու նախորդ տարուայ համալրումները:

«Զինուած Ուժերը համալրուել է ուղղաթիռներով, ԱԹՍ-ներով, հրթիռահրետանային, հակահրատարակչային, հրետանային կապի, ճարտարապետական, հրաձգային, ռազմատեղեկագրական միջոցներով, զրահապատ մեքենաներով եւ այլն: Համալրումը կատարուած է կազմ-կառուցուածքային փոփոխութիւնների արդիւնքում առկայ կարիքների հաշուարկով, ընդ որում մատակարարումների մի մասը նախատեսուած է իրականացնել ՀՀ ռազմարդիւնաբերական համալիրի կազմակերպութիւնների միջոցով», ըսած է

Պաշտպանութեան նախարարի տեղակալ Արման Սարգսեան

Սարգսեան:

Փոխնախարարը նաեւ նշած է, որ Զինուած Ուժերու 2022-2024 թուականներու կարիքներու ապահովման նպատակով ռազմարդիւնաբերական ոլորտի կազմակերպութիւններուն հետ կնքուած են հակաօդային պաշտպանութեան, հրթիռահրետանային, կապի, ռազմատեղեկագրական եւ այլ միջոցներու ձեռքբերման, նորոգման, թէքնիք սպասարկման պայմանագրեր:

Հանրապետութեան նախագահ Արայիկ ԅարութիւնեան եւ այլ պաշտօնատար անձինք: Ընդդիմադիր խմբակցութիւններու պատգամաւորները չեն մասնակցած յատուկ նիստին:

Նախագահի երդման արարողութեան հրահրուած էին Հայաստանի մէջ հաւատարմագրուած դիւանագէտներ, սփիւռքի եւ հայրենիքի պետական, հասարակական եւ մշակութային գործիչներ, բարձրաստիճան հոգեւորականներ, արտախորհրդարանական ուժեր,

գործարարներ, պաշտօնատար անձինք, Հասարակական կազմակերպութիւններու ներկայացուցիչներ:

Արարողութեան հրահրուած էին Սոցիալ Դեմոկրատ Հնչակեան կուսակցութեան կեդրոնի եւ Հայաստանի վարչութեան ղեկավարները:

ՀՀ Ազգային ժողովը Վահագն Խաչատուրեանին Հանրապետութեան նախագահ ընտրած էր Մարտի 3-ի նիստին: Ան ընտրուած է 7 տարի ժամկետով:

ԱՄՆ-ը 306 Հազար Դեղաչափ «Pfizer» Նուիրած Է Հայաստանին

Հայաստանին տրամադրուած է 306 հազար դեղաչափ «Pfizer» պատուաստանիւթ, կը տեղեկացնէ Հայաստանի Առողջապահութեան Նախարարութիւնը՝ նշելով, որ սա ԱՄՆ-ի կառավարութեան նուիրատուութիւնն է Հայաստանին:

ԱՄՆ-ի կառավարութիւնը Հայաստանի կառավարութեան տրամադրած է նաեւ մօտ 15 միլիոն տոլարի օժանդակութիւն, մասնաւորապէս՝ 12 հազար PCR քննութիւն, թթուածինի խտացուցիչներ, ալքոհոլային ու քլորինային հիմքով ախտահանիչներ:

«Ուրախ ենք մեր փոխգործակցութեան ծիրին մէջ ապահովելու COVID-19-ի պատուաստանիւթի այս խմբաքանակի նուիրատուութիւնը Հայաստանին: Անվտանգ եւ արդիւնաւէտ պատուաստանիւթը համավարակին վերջ դնելու հարցով խիստ էական է: Պատուաստուած ըլլալով՝ մենք կը կրճատենք COVID-19-ով վարակուելու եւ վարակը տարածելու վտանգը: Պատուաստուած ըլլալը նաեւ կ'օգնէ վարակուելու պարագային խուսափելու սուր ընթացքէն ու մահուան ելքէն», ըստ նախարարութեան, ըսած է Հայաստանի մէջ ԱՄՆ-ի դեսպան Լին Թրէյսին:

Ծակցութեան ծիրին մէջ ապահովելու COVID-19-ի պատուաստանիւթի այս խմբաքանակի նուիրատուութիւնը Հայաստանին: Անվտանգ եւ արդիւնաւէտ պատուաստանիւթը համավարակին վերջ դնելու հարցով խիստ էական է: Պատուաստուած ըլլալով՝ մենք կը կրճատենք COVID-19-ով վարակուելու եւ վարակը տարածելու վտանգը: Պատուաստուած ըլլալը նաեւ կ'օգնէ վարակուելու պարագային խուսափելու սուր ընթացքէն ու մահուան ելքէն», ըստ նախարարութեան, ըսած է Հայաստանի մէջ ԱՄՆ-ի դեսպան Լին Թրէյսին:

Պաքուի Նախապայմանները Անընդունելի

Շարունակուած է 1-էն

կոչուած «Ձանգեզուրի միջանցքի» մասին, որմէ Պաքու տակաւին չէ հրաժարած ու շաբաթավերջին Անթալիայի մէջ կայացած Պիւստապատակաւ Համաժողովին առընթեր թուրքոյ եւ Ատրպէյճանի արտաքին գործոց նախարարներու հանդիպումի ընթացքին դարձեալ խօսուած է այդ մասին:

Առաջին անգամ էլ որ, Պաքու նման առաջարկներ կը ներկայացնէ Հայկական կողմին: Ըստ Ատրպէյճանի արտաքին գործոց նախարար Պայրամովի, նախորդ անգամ Երեւան անպատասխան թողած է ներկայացուած նման առաջարկները: Այս անգամ սակայն Երեւան առանց բացայայտ մերժելու կամ անպատասխան ձգելու ընտրած է նոր ռազմավարութիւն դիմելով ԵԱՀԿ Մինսքի խումբի համանախագահութեան Հայաստանի ու Ատրպէյճանի միջեւ խաղաղութեան պայմանագրի կնքման նպատակով բանակցութիւններ կազմակերպելու համար: Երեւան այս առթիւ կ'ակնարկէ ՄԱԿ Կանոնադրութեան, Քաղաքական եւ Քաղաքացիական Իրաւունքներու Միջազգային Դաշնագրի եւ Զեյպիքի Եզրափակիչ Վճիռներուն, որոնց վրայ պէտք է հիմնուին ապագայ բանակցութիւնները: Միջազգային այդ ուխտերուն յղում կատարելով Երեւան կ'ուզէ յիշեցնել որ, հոն յստակ արձանագրուած է ժողովուրդներու ինքնորոշման անքակտելի իրաւունքը, որ նոյնքան կարեւորութիւնը ունի, ինչպէս հողային անբողջակաւորութեան սկզբունքը:

Հայաստան դիմելով Մինսքի

խումբի համանախագահութեան հաւանաբար կը փորձէ ձգձգել նման կարեւորագոյն հարցի շուրջ ներկայ հանգրուանին քննարկում սկսիլը: Մինսքի խումբը կազմուած է Ռուսաստանի, Ֆրանսայի եւ Միացեալ Նահանգներու մասնակցութեամբ: Ուրբանիոյ պատերազմէն ետք, Ռուսաստանի եւ Արեւմուտքի միջեւ ստեղծուած ամբողջական խզումի լոյսին տակ դժուար թէ այդ երկիրները ներկայացնող դիւանդութեանը հաւաքուին՝ քննելու համար Հայ-ատրպէյճանական հակամարտութեան հարցը: Նաեւ կայ այն պարագան, որ 44-օրեայ պատերազմէն ետք, Պաքու դադրած է գործակցիլ Մինսքի խումբին հետ, անոր առաքելութիւնը նկատելով ակարտած:

Հայաստանի արտաքին գործոց նախարար Արարատ Միրզոյեան յայտարարելով, թէ Ատրպէյճանի հետ խաղաղութեան պայմանագրին շուրջ բանակցութիւնները պէտք է ընթանան առանց նախապայմաններու, յստակ կ'ընէ որ, Երեւան այդ առաջարկութեան կէտերը կը նկատէ նախապայմանական ու պատրաստ չէ զանոնք քննարկել՝ անոնց ներկայ բովանդակութեամբ, մասնաւորապէս որ, «հաշտութեան» մասին խօսող Ատրպէյճանը կը շարունակէ սադրիչ իր գործողութիւններով Արցախի ու Հայաստանի սահմանները պահել լարուած ու կը խափանէ իր հսկողութեան տակ գտնուող կազմի խողովակներու նորոգութիւնը՝ Արցախի ժողովուրդը զրկելով իրենց կենսական իրաւունքներէն:

Գ. ԽՈՏԱՆԵԱՆ «ՄԱՍԻՍ»

Հայաստան Պատասխանած Է Պաքուի

Շարունակուած է 1-էն

ընդ լիարժէք կ'կարգաւորման», ըսած է Թուրքիոյ ԱԳ նախարարը: Նախարար Միրզոյեան նախընտրեալ զարգացման ճանապարհը Չաւուշովլուին հրաւերին համար: «Կարծում եմ՝ հրաւերը բաւականին դրական ուղերձ էր, եւ անհրաժեշտ է համարել նոյն դրական կերպով արձագանքել այդ ուղերձին: Մեր հանդիպման ընթացքում վերահաստատել ենք երկու կողմի պատրաստակամութիւնը՝ շարունակել կարգաւորման գործընթացը՝ յարաբերութիւնների հաստատման եւ սահմանների բացման նպատակով՝ առանց որեւէ նախապայմանի», ըսաւ Միրզոյեան:

Միրզոյեան հաստատեց Հայաստանի վճռականութիւնը «Հարաւային Կովկասում խաղաղութեան ու կայունութեան հաստատման ուղղուած ջանքեր գործադրելու հարցում»:

«Ուրախ եմ տեսնել, որ տարածաշրջանի բոլոր ժողովուրդները, բոլոր պետութիւնները փորձում են կառուցել խաղաղութիւն եւ կայունութիւն մեր տարածաշրջանում: Եւ ուզում եմ ասել, որ Հայաստանի կողմից այդ պատրաստակամութիւնը՝ ունենալ խաղաղ եւ կայուն տարածաշրջան, կայ», եզրափակեց Միրզոյեան:

Ինչ կը վերաբերի Պաքուէն փոխանցուած առաջարկներուն, Հայաստան դիմած է ԵԱՀԿ Մինսքի խումբի համանախագահութեան՝ Հայաստանի ու Ատրպէյճանի միջեւ խաղաղութեան պայմանագրի կնքման նպատակով բանակցութիւններ կազմակերպելու համար:

Այս յայտարարութեան շարունակ Միրզոյեան Արտաքին Գործերու Նախարարութեան յայտարարութիւնը, որուն մէջ Պաքուն ներկայացուցած է հինգ կէտերէ բաղկացած փաստաթուղթի նա-

խագիծին մէջ 5 սկզբունքները.

- Կողմերը փոխադարձաբար կը ճանչնան երկու երկիրներու ինքնիշխանութիւնը, տարածքային ամբողջականութիւնը, սահմաններու անքակտելիութիւնը եւ քաղաքական անկախութիւնը իրարմէ,

- Կողմերը կը հաստատեն, որ իրար նկատմամբ չունին տարածքային ոտնձգութիւններ եւ կը ստանձնեն ապագային նոյնպէս նման ոտնձգութիւններէ հրաժարելու իրաւական պարտաւորութիւն,

- Կողմերը կը պարտաւորուին միջազգային յարաբերութիւններու մէջ զերծ մնալ սպառնալիքէ իրար անվտանգութեան նկատմամբ, զերծ մնալ սպառնալիքէ եւ ուժէ իրար քաղաքական անկախութեան եւ տարածքային ամբողջականութեան նկատմամբ, ինչպէս նաեւ այլ հանգամանքներէ, որոնք կը հակասեն ՄԱԿ-ի կանոնադրութեան,

- Կողմերը կը պարտաւորուին սահմանազատում եւ սահմանագծում իրականացնել եւ դիւանագիտական յարաբերութիւններ հաստատել,

- Կողմերը կը պարտաւորուին բանալ ճանապարհային ուղիները եւ հաղորդակցութիւնները, հաստատել համապատասխան այլ հաղորդակցութիւններ եւ համագործակցութիւն՝ փոխադարձ հետաքրքրութիւններ կայացնող միւս բնագաւառներուն մէջ:

Արտաքին գործերու նախարար Ճէյհուն Պայրամով ակելի առաջ խօսած էր խաղաղութեան հիմնարար փաստաթուղթի ստորագրման առաջարկի մասին՝ յոյս յայտնելով, որ «Հայաստանը հետեւեալ պայմաններու տակ կ'ընդունի ատրպէյճանական նոր փաստաթուղթը»: Ընդ որում, Ճէյհուն Պայրամով յիշատակած էր Ատրպէյճանի նախագահը, որ, ըստ անոր, բազմիցս յայտնած է, որ պատրաստ է աշխատելու Հայաստանի հետ խաղաղութեան պայմանագրի վրայ:

Փաշինեան Հեռաձայնային Զրոյցներ

Շարունակուած է 1-էն

հանգներու պետական քարտուղար էնթրէնի Պլինքընի հետ: Անոնք քննարկած են Հարաւային Կովկասի մէջ տեղի ունեցող գործընթացները, Լեռնային Ղարաբաղի շուրջ իրավիճակը եւ լարուածութեան աճը:

Նիկոլ Փաշինեան եւ էնթրէնի Պլինքըն կարեւորած են տարածաշրջանին մէջ կայունութեան եւ խաղաղութեան ապահովումը՝ ընդգծելով ԵԱՀԿ Մինսքի խումբի համանախագահութեան ծիրին մէջ Լեռնային Ղարաբաղի հիմնախնդրի համապարփակ կարգաւորման անհրաժեշտութիւնը, ինչ որ պիտի նպաստէ Հայաստանի եւ Ատրպէյճանի միջեւ խաղաղութեան հաստատման:

Հայաստանի ղեկավարին ու ԱՄՆ-ի պետական քարտուղարի

հեռախօսակցութիւնը ժամանակ անդրադարձ եղած է Հայաստանի եւ Ատրպէյճանի միջեւ սահմանագծման եւ սահմանազատման, տարածաշրջանին մէջ ճանապարհային հաղորդակցութիւններու ապաշրջափակման հնարաւորութիւններուն, ինչպէս նաեւ հայ-թրքական երկխօսութեան:

Անոնք խօսած են նաեւ միջազգային ասպարէզին մէջ տեղի ունեցող գործընթացներու, այդ շարքին՝ Ուրբանիոյ մէջ ստեղծուած իրավիճակին մասին:

Հայ-ամերիկեան յարաբերութիւններու օրակարգային հարցերը եւս շօշափուած են, կարեւորուած է ռազմավարական երկխօսութեան շարունակականութեան ապահովումը՝ տարբեր ոլորտներու մէջ երկկողմ փոխգործակցութեան զարգացման ու ամրապնդման նպատակով:

Ուքրաինիան՝ Համաշխարհային Նոր Համակարգի Ձոնասեղանին

ՅԱՐՈՒԹ ՏԵՐ ԴԱԻԹԵԱՆ

Մեր այս յօդուածը փորձ մըն է քակելու այն տեղեկատուական խառնաշփոթի կծիկը, որ հրապարակ նետուեցաւ Ռուսական զօրքերուն Ուքրաինա ներխուժմամբ: Այդ ընելու համար, որպէս ենթահող, յարմար նկատեցինք երեք մէջբերումներ կատարել մօտ երկու տարի առաջ մեր գրած յօդուածներէն:

Ա. «Մասիս»-ի 4 Յունուար 2020 թիւին մէջ լոյս տեսած մեր «Ազգայնականութիւն եւ Համաշխարհայնացում» յօդուածին մէջ կը գրէինք, որ «Համաշխարհային նոր համակարգի մը կազմաւորման փուլին մէջն ենք եւ եթէ ազգովին ճիշդ չկողմնորոշուինք, ապա հետեւանքները կրնան արեւտալի ըլլալ: ...Պերլինի Պատի քանդումը (1989), երկու Գերմանիաներու վերամիաւորումը (1990), ինչպէս նաեւ Սովետական Միութեան փլուզումը (1991) մեկնակէտը կարելի է համարել համաշխարհային նոր համակարգի մը ստեղծման գործընթացին, որու արդիւնքներէն մին հանդիսացաւ նաեւ Հայաստանի նորանկախ Հանրապետութիւնը»:

Ապա ամփոփ վերլուծումը տալով անցնող 2000 տարիներու համաշխարհային պատմութեան կարեւորագոյն եղելութիւններուն եւ անոնց ազդեցութեան մեր ազգի վրայ, կը գրէինք, որ մեծ պետութիւնները կը հետապնդեն ծաւալողական նպատակներ՝ «Զինուորական, հաղորդակցական, տնտեսական եւ այլ միջոցներով տիրապետելու միւս ազգութիւններուն վրայ: Իրենց նպատակներուն իրագործման համար, անոնք «վերահսկելի» բռնկումներ կը ստեղծեն աշխարհի տարածքին: Բայց եթէ յանկարծ «վերահսկելի» խախտի ու հսկողութեան սահմաններէն դուրս գայ, ապա հաւանականութիւնը մեծ է, որ պատճառ դառնայ Երրորդ Համաշխարհային Պատերազմի բռնկման: Բոլոր ալ գիտակից ենք, որ ինչահաւոր վիճակներ կրեցինք համաշխարհային առաջին եւ երկրորդ պատերազմներու ընթացքին: Հետեւաբար, պէտք է լրջօրէն մտահոգուինք երրորդի հաւանական հետեւանքներով եւ ըստ այնմ պատրաստուինք»:

Բ. Ամիսներ ետք, երբ Արցախեան պատերազմը ընթացքի մէջ էր, «Մասիս»-ի 24 Հոկտեմբեր 2020 թիւին մէջ լոյս տեսած մեր «ԱՄՆ-ի նախագահական ընտրութիւնը եւ Արցախեան ազատամարտը» յօդուածին մէջ կը գրէինք. «Տեսանելի երեւոյթ է նաեւ, որ համաշխարհային այս նոր համա-

կարգի կազմաւորումը չ'ընթանար ԱՄՆ-ի նպաստաւոր ուղղութեամբ ու հետեւաբար կը սպառնայ անոր վայելած տիրապետութեան սահմանափակման: Սպառնացողը եւ գոյութիւն ունեցող համաշխարհային կարգավիճակը (status quo) խախտողը Ռուսիան է, այլ՝ Չինաստանը, որ վերջին տասնամեակներուն հսկայաքայլ յառաջդիմութիւն կ'արձանագրէ, իրեն իւրապատուկ դրամատիրական ու համայնավարական տեսութիւններու խառնուրդ մենատիրական վարչակարգով մը: Մեր համեստ կարծիքով, Թրամփի անհաւանական թուացող 2016-ի ընտրութիւնը փորձ մըն էր անկայունացնելու համաշխարհային իրավիճակը եւ ստեղծուած խառնաշփոթութեան ընդմէջէն նոր ուղիներ որոնելու, որոնք կրնային պահպանել ԱՄՆ-ի գերակայութիւնը»:

Գ. «Մասիս»-ի 31 Հոկտեմբեր 2020 թիւին մէջ լոյս տեսած մեր «Հայ-Ռուսական յարաբերութիւնները եւ Արցախեան ազատամարտը» յօդուածին մէջ կը գրէինք. «Մենք կը խորհինք, որ Թուրքիան ԱՄՆ-ի «օրհնութեամբ» շղթայագերծեց այս պատերազմը, նպատակադրելով անկայունութիւն ստեղծել Ռուսիոյ եւ Իրանի համար, որ օգտակար պիտի ըլլայ իրենց, ինչպէս նաեւ Իսրայէլի համար: ...Արդեօք Ռուսիան կորսնցուցած է իր նախկին մենաշնորհը, իր կամքը պարտադրելու շրջանի տարածքին վրայ: Արդեօք անոր ներքին եւ արտաքին խնդիրները արգելք կը հանդիսանան տարածաշրջանին մէջ անոր ազատ գործունէութեան: Ուր է այն սահմանը, որ պիտի ստիպէ Ռուսիոյ աւելի կորուկ միջոցներու դիմելու, պաշտպանելու համար իր կենսական շահերը»:

Ըստ երեւոյթին, Ուքրաինան հանդիսացաւ այդ սահմանը: Բայց որպէսզի չտարուինք մակերեսային ապատեղեկատուութիւններէ, փորձենք հասկնալ, որ ինչպէ՞ս հասունցաւ այս ձգնաժամը: Ուրեմն, վերադառնալով մեր այս յօդուածի սկիզբին նշած Պերլինի Պատին, Գերմանիաներու վերամիաւորման եւ Սովետական Միութեան փլուզման, որ մեկնակէտը համարեցինք համաշխարհային նոր համակարգի մը ստեղծման գործընթացին: Յիշենք, որ 1985-էն սկսեալ ՍՍՀՄ ընդհանուր քարտուղար Միխայիլ Գորպաչով սկսած էր իր վերակառուցման գործընթացին (Perestroika/Glasnost): Ան համաձայնեցաւ ԱՄՆ-ի պետական քարտուղար ձէյմս Պէյքըրի եւ Արեւմտեան Գերմանիոյ Արտգործ նախա-

րար Հանս Ծիթրիխ Կէնշըրի (հաւանութեամբը նաեւ Անգլիոյ եւ Ֆրանսայի) որ հաւանութիւն պիտի տայ Գերմանիաներու վերամիաւորման, պայմանաւ որ ՆԱԹՕ-ն իր ազդեցութեան գօտին պիտի չտարածէ արեւելեան Եւրոպայի վրայ: Սակայն հազիւ տասնամեակ մը ետք, 1999-ին ու ապա 2004-ին, ԱՄՆ-ը ոչ միայն դրժեց այդ համաձայնութիւնը, այլ աւելին, ՆԱԹՕ-ի անդամ դարձուց արեւելեան Եւրոպայի նորանկախ 14 երկիրներ: Չբաւականանալով այդքանով, ԱՄՆ-ը դրժեց Վրաստանին առձակատման երթալու Ռուսիոյ հետ 2008-ին, որուն հետեւանքով Ռուսաստան իր հսկողութեան տակ առաւ Ապխազիան եւ Օսեթիան: Դարձեալ չբաւականանալով այդքանով, ԱՄՆ-ը նաեւ դրժեց նախագահ Քլինթընի օրով տրուած այն խոստումը, որ ՆԱԹՕ-ն մարտական զօրքեր պիտի չտեղակայէ այդ երկիրներուն մէջ, այդ ընելով Պալմեան երկիրներուն (2014) եւ Լեհաստանի մէջ (2017): Իսկ 2014 թուին ԱՄՆ-ի դրժմամբ «գունաւոր» յեղափոխութեամբ Ուքրաինոյ ուսումնասիրող նախագահ Եանուքովիչը ապաստանեցաւ Ռուսիա, որ պատասխանեց Խրիմի թերակղզիի կցմամբ:

Ինչպէս կը տեսնէք, ԱՄՆ-ն է, որ միշտ կը փորձէ տարածելու իր ազդեցութիւնը, նոյնիսկ դրժելով իր կնքած համաձայնութիւնները: 1823-էն ի վեր ԱՄՆ-ը հռչակած է իր Մոնրօ վարդապետութիւնը, հիւսիսային, կեդրոնական եւ նոյնիսկ հարաւային Ամերիկան նկատելով իր ազդեցութեան գօտին: Այդ պատճառաւ է, որ 1962-ին չհանդուրժեց Սովետական հւթիրներու տեղակայումը Քուպայի մէջ, ու աշխարհ սարսափով ապրեցաւ համաշխարհային պատերազմի մը պայթումին հաւանականութիւնը: Այդ պատճառաւ էր դարձեալ, որ 1973-ին չհանդուրժեց Չիլիի մէջ նոյնիսկ ժողովրդավար քուէարկութեամբ ընտրուած նախագահ Սալվատոր Ալենտէն, կազմակերպելով անոր սպանութիւնը եւ անոր տեղ բերելով իր կամակատարը՝ Օկուսթօ Փինոչէն: Ուրեմն, սպասելի չէ՞, որ երբ ԱՄՆ-ը իր կամակատարը կը հաստատէ Ռուսիոյ սահմանին կպած եւ մասամբ ռուսերէ բաղկացած Ուքրաինոյ մէջ, Ռուսաստանն ալ մեկնած իր ապահովութեան շահերէն հակազդէ այդ քայլին:

Դժբախտաբար մեծերու այս խաղին գոհ կ'երթան փոքրերը, կրելով անաւոր վնասներ: Դժբախտութիւնը հոն է նաեւ, որ մեծերը, իրագործելու համար իրենց ծրարները, միշտ ալ կը յաջողին իրենց վարձկաններն ու կամակատարները սնուցել տուեալ երկրին մէջ եւ զանոնք հասցնել իշխանութեան, միշտ ալ բարեկարգումներու շղարշին տակ: Ու երբ այլեւս այդ կամակատարներուն պէտքը չի զգացուիր, կ'ազատին անոնցմէ, ինչպէս եղաւ պարագան Մոսկովա Ռեզա Փահլաւիին, Սատտամ Հիւսէյնին, Մուամմար Քադաֆիին, եւ այլն: Երկար է շարքը այն փոքր պետութիւններուն, որոնք միայն վերջին քանի մը տասնամեակներուն զոհաբերուեցան ու աւերուեցան, սկսած Միջին Արեւելքի երկիրներէն (Իրաք, Սուրիա, Լիպիա, Եմէն), անցնելով Աֆրիկէին (Սոմալիա, Լիպիա), Միջին Ասիային (Աֆղանիստան), նոյնիսկ Արեւելեան Եւրոպային (Սերպիա, Պոսնիա, Բոսնիա), հասնելու համար Հայաստանին եւ

Ուքրաինոյ: Այս բոլորի լոյսին տակ, բնականաբար ի մտի կու գայ նախագահ Ազգընհաուլըրի սարսափելի նախագգուշացումը, կատարուած իր հրաժեշտի ուղերձին մէջ 17 Յունուար 1961-ին: Ան ժողովրդավար իշխանութեան սպառնալիք կը նկատէր պաշտպանական կապալառուներու եւ գինեալ ուժերու անեղ միութիւնը: Որպէս համաշխարհային պատերազմի բովէն անցած եւ արհաւիրքներու ականատես գորավար, ան կը նախագգուշացնէր մեզ այն աւերներէն, որ պիտի գային ռազմական հաստատութեան (բանակի) եւ գինամթերքի արտադրութեան ուժերու միջեւ գոյացող միութեամբ: Ահաւասիկ այս ուժն է, այսպէս կոչուած «չան գլուխ»ը, որ տագնապներ կը ստեղծէ աշխարհի տարածքին, միշտ եւ միայն հետամուտ իր շահերուն: Երբ ի մտի կ'ունենանք, որ համաշխարհային երկրորդ պատերազմէն ի վեր մօտ 300 հակամարտութիւններ պատահած են աշխարհի տարածքին, եւ ԱՄՆ-ը մեծ բաժին ունեցած է ասոնց մէջ, ապա աւելի կը հիմնաւորուի Ազգընհաուլի նախագգուշացումը:

Վերադառնալով մեր այն հաստատումին, որ համաշխարհային ներկայ համակարգին սպառնալիքը չզար Ռուսիայէն, այլ՝ Չինաստանէն, հարց կը ծագի, որ ուրեմն ի՞նչ կը հետապնդուի Ուքրաինա-Ռուսիա այս հակամարտութեան ստեղծմամբ: Շատ հաւանական է, որ այս հակամարտութիւնը նախատիպն է ապագային գալիք Թայվան-Չինաստան հակամարտութեան, եւ ուրեմն բաւական դասեր կարելի է քաղել ասկէ, ըստ այնմ ծրագրելու ապագայի այդ հակամարտութիւնը: Հաւանական է նաեւ, որ ԱՄՆ կը փորձէ այսպիսով «գունաւոր» յեղափոխութիւն մը հասունցնել նոյնիսկ Ռուսիոյ մէջ եւ Փոլիմիսի տապալումով եւ «Ելցին» մը բերելով իր ազդեցութեան տակ առնել Ռուսիան, գորացնելով իր դիրքը Չինաստանի դէմ գալիք հակամարտութեան պարագային: ԱՄՆ-ի փորձագէտները տեղեակ չէ՞ն, որ նափոխներու եւ Հիթլըրներու չչաջողուեցաւ այդ մէկը եւ պիտի չչաջողուի այս պարագային ալ, որովհետեւ Ռուս ժողովուրդը բնագրային զգացողութեամբ պիտի համախմբուի իր առաջնորդին շուրջ, նոյնիսկ եթէ ան արիւնաբեր Սթալին մը ըլլայ:

Աւարտենք մեր խորհրդածութիւնները հարցումով մը. այս բոլորի լոյսին տակ, ի՞նչ պէտք է ըլլայ մեր ընելիքը: Պատասխանը տուած էինք վերեւ նշած մեր «Ազգայնականութիւն եւ Համաշխարհայնացում» յօդուածի աւարտին: Կը մէջբերենք. «Մէկը բոլորին, բոլորը մէկին» ազգային հաւաքական գիտակցութեան ընկալումը պէտք է դարձնենք մեր առաջնահերթութիւնը, զայն ընդգրկելով մեր ապրելակերպին եւ գործելակերպին մէջ: ...Մեր պատմութիւնը մեզի ցոյց տուած է, որ մեր ազգային առողջ բնագրով մենք յաջողած ենք հայացնել օտարածին Պարթեւները, Մամիկոնեաններն ու Բագրատունիները, որոնք մեծ ներդրում ունեցած են մեր յաւերժի երթին մէջ: Ի՞նչը կ'արգելէ Հայաստանի բնակիչ հային եւ սփիւռքահային, արեւելահային եւ արեւմտահային, անշահախնդիր ներդրումով եւ միասնական ուժերով նպաստելու մեր յաւերժի երթին»:

Massis Weekly

Volume 42, No. 10

Saturday, MARCH 19, 2022

Vahagn Khachaturyan Sworn in as Fifth President of Armenia

Vahagn Khachaturyan was sworn in as fifth President of Armenia on Sunday. He took the oath at a special session of the National Assembly in the Karen Demirchyan Sports and Concert Complex.

The ceremony was attended by Prime Minister Nikol Pashinyan and his wife Anna Hakobyan, Catholicos of All Armenians Karekin II, President of Artsakh (Nagorno-Karabakh) Arayik Harutyunyan, Parliament Chairman Alen Simonyan, MPs, government ministers and other high-ranking guests.

With his right hand on the Constitution of Armenia and the Bible, the President pledged: "By assuming of-

fice of President of Armenia, I swear to be committed to the Constitution of Armenia, to be impartial during fulfillment of my powers, to be guided solely by state and pan-national interests and to contribute my entire strength for the strengthening of national unity."

In his inaugural speech, Khachaturyan acknowledged that he was assuming office at a pivotal time for Armenia amid "complicated regional and international challenges."

"We are witnessing rapidly changing geopolitical developments as a

Continued on page 4

PM Pashinyan Holds Telephone Conversation with US Secretary of State Antony Blinken

YEREVAN — Prime Minister Nikol Pashinyan had a telephone conversation with US Secretary of State Antony Blinken. The Prime Minister's office has informed.

The interlocutors touched upon issues on the agenda of the Armenian-American relations and attached importance to ensuring the continuity of the strategic dialogue in order to develop and strengthen bilateral coop-

eration in various spheres. The Prime Minister thanked the American side for the consistent support to Armenia in the implementation of democratic reforms, stressing that the further strengthening of democracy is the absolute priority of the Armenian government, and that our country will continue to move along that path.

Continued on page 3

Turkish, Armenian Foreign Ministers Meet in Antalya

ANTALYA -- Turkish Foreign Minister Mevlüt Çavuşoğlu and Armenian Foreign Minister Ararat Mirzoyan met for talks in Turkey on March 12 as part of the neighbors' efforts to normalize relations. The two met on the sidelines of Antalya Diplomacy Forum.

Mirzoyan said he welcomed Turkey's invitation to the forum "as a positive signal" for improved relations between the two countries that have had decades of bitterness and have no diplomatic ties.

"During our meeting, we reaffirmed the readiness of both sides to continue the process of normalization, establishing relations, opening borders without any preconditions," Mirzoyan said after talks with Cavusoglu.

For his part, Cavusoglu said the

two held "a very productive and constructive conversation," which lasted 30 minutes.

"Everyone will benefit from the establishment of peace and stability in the region, and we will continue to make efforts in that direction," he said. "I and Mr. Mirzoyan agreed on this issue."

"We are making efforts for stability and peace," he said.

The two sides held direct talks in Moscow in January and Vienna in February, following months of behind-the-scenes diplomacy aimed at building a broader rapprochement in the South Caucasus region.

The two Ministers expressed their support to the works of the Special Representatives of the two countries to that end.

European Parliament Condemns Destruction of Armenian Cultural Heritage in Artsakh by Azerbaijan

Final votes - Second voting session				
Subject	AM	Voting +	-	o
(RC9-0146/2022) Nagorno-Karabakh vote: resolution (as a whole)		679	635	2 42
Toom (A9-0019/2022) EU Citizenship Report 2020 vote: resolution (as a whole)		683	357	119 207

STRASBOURG — The European Parliament voted 635 to 2 with 42 abstentions today to adopt a resolution on the Destruction of Cultural Heritage in Nagorno Karabakh.

In the Resolution the European Parliament condemns the destruction of cultural heritage in Nagorno-Karabakh and calls for its immediate protection.

The MEPs stress that there is a universal dimension of cultural heritage as a testimony of history inseparable from peoples' identity, which the international community has to protect and preserve for future generations.

They also recall that historical revisionism and the defacement and

Continued on page 3

President Emmanuel Macron Vows Closer Ties with Armenia

PARIS — French President Emmanuel Macron on Wednesday pledged to increase economic aid to Armenia and deepen broader French-Armenian relations in the face of what he called destabilizing effects of Russia's invasion of Ukraine.

Macron denounced Moscow's "historical revisionism" and "imperial dreams" as he addressed a French-Armenian cooperation forum in Paris after holding talks with Armenian Prime Minister Nikol Pashinyan.

The two leaders made a joint appearance at the concluding session of the daylong event organized by their governments.

"What is happening in Ukraine today is not without consequences for the rest of the region and not without consequences for Armenia," Macron declared in his speech. "So we are extremely vigilant about that."

"As this war unleashed by Russia is destabilizing your immediate neighborhood, Mr. Prime Minister, I also want to communicate to you France's commitment to bring peace to Ukraine and to continue encouraging lasting stability in the Caucasus," he told Pashinyan.

Macron mentioned the six-week war and said the conflict in Ukraine "must not make us forget" other international hotspots such as Nagorno-Karabakh. France, he said, will continue to press for the release of Armenian prisoners of war still held by Azerbaijan, support the opening of Armenian-Azerbaijani transport links and strive for a comprehensive resolu-

tion of the Karabakh conflict.

According to an Armenian government statement, the conflict was high on the agenda of Pashinyan's talks with Macron held earlier in the day. The Armenian premier was reported to blame Azerbaijan for recent days' upsurge in truce violations in Karabakh and on the Armenian-Azerbaijani border, which left one Armenian soldier dead.

Macron spoke of "worrying events" in the conflict zone in his in his speech at the Paris forum held days after the official start of his reelection campaign.

Macron said that the French-Armenian forum marks "the start of a process that will reinforce our bilateral cooperation, our commitment to Armenia and our will to work together." The two governments have worked out a "French-Armenian economic roadmap" for the next five years and are also planning more joint projects that will benefit Armenia's public infrastructures, healthcare system and cultural and historical heritage, he said.

Macron also announced that the French government will set up a special fund for wide-ranging assistance to Armenia. He urged French regions and charities to contribute to the fund.

Prime Minister Pashinyan noted that the Armenian government is interested in the expansion of the presence of French business in the Armenian market. Cooperation in economic sectors such as infrastructure, tourism, reservoir construction, agriculture, etc. was highlighted.

Armenia's Teghut Copper Mine to Suspend Operations

YEREVAN — One of Armenia's largest mining companies belonging to a Russian bank sanctioned by the West has decided to suspend production operations.

Several workers of the Teghut company told RFE/RL's Armenian Service on Friday that they have been notified that they will receive two-thirds of their wages during a two-week leave that will start on Monday.

The workers, who did not want to be identified, said the company management has blamed the stoppage on the Western sanctions imposed on Russia over its invasion of Ukraine. They said they are therefore not sure they will return to work two weeks

later.

Teghut is owned by VTB, one of seven Russian banks that have been excluded by the European Union from the SWIFT messaging system underpinning global financial transactions. Europe is the main market for copper and molybdenum ore concentrates exported by the company.

Teghut's chief executive, Vladimir Nalivayko, insisted that the mining giant employing more than 1,100 people will be suspending operations in order to refurbish its waste disposal facility and a pipe feeding it.

Teghut mines copper and molybdenum in an eponymous deposit located in Armenia's northern Lori province.

V-Dem Institute Democracy Report: Armenia Has Progressed From "Electoral Autocracy" to "Electoral Democracy"

GOTHENBURG --The Varieties of Democracy (V-Dem) Institute released its Autocratization Changing Nature: Democracy Report 2022 where Armenia improved its ranking from "electoral autocracy" to "electoral democracy".

"Two countries – Armenia and Bolivia – made democratic transitions from electoral autocracy to electoral democracy in 2021", V-Dem said in the report.

The report noted Armenia, Georgia and Uzbekistan as "three advancing countries" in Eastern Europe and Central Asia undergoing democratization. V-Dem also noted that globally "In Armenia, Malaysia, and Seychelles for instance, there was significant improvement in autonomy of electoral management bodies in the last 10 years."

"Zooming in on the last three

years makes it possible to identify the countries that started to change only recently. Only three out of the top ten democratizers since 2011 are among the top democratizers in the past three years – Armenia, Dominican Republic, and Seychelles," V-Dem further noted in the report.

The Democracy Report 2022 analyzes the evidence from three perspectives. The first part examines the state of the world in 2021 based on the Liberal Democracy Index (LDI) and the Regimes of the World (RoW) Index. The second part of the report focuses on countries that are in a process of changing. The third part presents data on coups, polarization, and disinformation, all of which signal that the fundamental dynamics of the current wave of autocratization may be changing

US Donates 306 Thousand Doses of Pfizer Vaccine to Armenia

YEREVAN — The United States has donated 306,000 doses of the Pfizer coronavirus vaccine to Armenia, Armenia's Health Ministry reported on March 14.

Apart from this donation, the US government has already provided more than \$15 million in assistance to the Armenian government to combat the Covid-19 pandemic. These funds were partly used to purchase 12,000 PCR test kits, oxygen concentrators, personal protective equipment, as well as to train Armenian healthcare workers involved in the development, management of Covid-related regulations, laboratory and clinical procedures; assistance in responding to the COVID-19 epidemic support by the visit of a 7-member team of physicians from France;

"We are glad to ensure the dona-

tion of this batch of COVID-19 vaccine to Armenia within the framework of our cooperation. A safe and effective vaccine is essential to ending the epidemic. By getting vaccinated, we reduce the risk of contracting COVID-19 and spreading the infection. Vaccination also helps avoid an acute course and death in the event of infection," said US Ambassador to Armenia Lynne Tracy.

Armenia has recorded a steady decline of COVID cases in recent weeks. On Sunday, 17 new cases of coronavirus were registered in Armenia, 1,432 tests were performed, 1.1% came back as positive.

According to the Worldometer online platform, Armenia ranks 88th in the world in terms of coronavirus numbers with 422,021 cases. Georgia is in 45th place, Azerbaijan is in 68th place .

FY2022 Omnibus Bill Calls for Aid to Armenia and Artsakh

The U.S. House of Representatives passed an Omnibus Appropriations Bill on Wednesday, wrapping up Fiscal Year 2022 spending that calls for "not less than" \$45 million for Armenia and \$2 million for humanitarian demining in Artsakh, reported the Armenian Assembly of America.

The measure also requires "that prior to any initial obligation of funds appropriated under title IV of the Act for assistance for Armenia and Azerbaijan, the Secretary of State shall consult with the Committees on Appropriations on the proposed uses of such funds."

The inclusion of aid comes on the heels of a letter spearheaded by Congressional Armenian Caucus Vice-Chair Rep. Adam Schiff (D-CA) along with Armenian Caucus Co-Chairs Rep. Frank Pallone, Jr. (D-NJ), and Rep. Jackie Speier (D-CA), as well as another letter by Caucus Members Anna Eshoo (D-CA) and Jim Costa (D-CA), who urged the leadership of the House and Senate Appropriations Subcommittees on State, Foreign Operations, and Related Programs to include an additional \$50 million in humanitarian aid to Artsakh.

The bill itself includes language on Section 907 of the FREEDOM Support Act, and also requires a report on the likelihood of military action against Artsakh "not later than 90 days after the date of the enactment of this Act."

There has been widespread reporting of the Aliyev regime's continued violations of the November 2020 ceasefire terms, including the killing of Armenians in cross-border shootings. This week alone, Azeri forces blocked

repair of damaged main gas supply to Nagorno Karabakh amid reports that they cut the pipeline themselves, under cover of war in Ukraine. Just yesterday, an Armenian soldier was killed, and another wounded, in a ceasefire violation on the border between Armenia and Azerbaijan's Nakhichevan exclave. In addition, Artsakh officials have reported today that Azerbaijan's army is "actively" using high-caliber mortars and automatic weapons to target Artsakh's rural communities forcing farmers to suspend "all types of agricultural work." Moreover, for the last two days and counting, the people of Artsakh have been deprived of a vital gas supply pipeline while the Azeri military refuses access to determine the cause or fix the damage. Meanwhile, Artsakh recently sent over 14 tons of humanitarian aid to help aid the Ukrainian people.

Last week, Senator Robert Menendez (D-NJ), Chairman of the Senate Foreign Relations Committee, released a report regarding Section 907 of the FREEDOM Support Act by the Government Accounting Office (GAO) which found that, according to Chairman Menendez, "the State Department failed to comply with reporting requirements for reviewing U.S. assistance to the Government of Azerbaijan."

Schiff Secures \$950,000 for Construction of Armenian-American Museum

GLENDALE -- Congressman Adam Schiff (D-Burbank), Vice Chair of the House Armenian Caucus, announced that \$950,000 for the construction and development of the Armenian American Museum and Cultural Center of California in downtown Glendale was included in the House-passed fiscal year 2022 federal government funding legislation.

"The Armenian American Museum and Cultural Center of California will ensure that people from all over Los Angeles, California, the United States, and the world have the opportunity to learn from and appreciate the story of the Armenian American people – a story of hope, perseverance, and the promise of new beginnings," said Schiff. "I am thrilled the center will

soon receive nearly \$1 million in federal funding to support its construction. It is an honor to work alongside my Armenian American constituents as they bring this landmark project to life, and I will always stand with them in their pursuit of recognition and justice."

Schiff toured the museum site in February, which is slated to complete the Foundation Phase of construction in Summer 2022.

Ambassador Varuzhan Nersessyan Presents His Credentials to Queen Elizabeth

LONDON — On 8 March 2022, Varuzhan Nersessyan, Ambassador Extraordinary and Plenipotentiary of Armenia to the UK, presented his credentials to Her Majesty Queen Elizabeth II of the United Kingdom.

Ambassador Nersessyan extended his cordial congratulations to the Queen on the occasion of the Platinum Jubilee of her ascending to the throne, wishing her good health and every success. The Ambassador underlined his commitments to further develop and enhance the Armenian-British relations.

A reception organized by the Armenian Embassy followed the ceremony, attended by Allistair Harrison CMG CVO, Her Majesty's Marshal of Diplomatic Corps, FCDO officials, heads of diplomatic missions accredited to the United Kingdom, parliamentarians, clergymen, and representatives of the Armenian community.

In his welcoming speech, Mr.

Harrison congratulated Ambassador Nersessyan on the occasion, wishing him every success in this important position.

Ambassador Nersessyan noted that this year is symbolic for the Republic of Armenia and the United Kingdom, as we celebrate the 30th Anniversary of the establishment of diplomatic relations, a significant milestone, that should be used to give new impetus to the Armenian-British relations and outline new perspectives of future cooperation in different spheres of shared interests.

Ambassador Nersessyan briefly introduced the achievements of the Armenian-British relations during these 3 decades and the perspectives of future cooperation between our two countries based on shared values and pragmatic interests.

The Ambassador also touched upon the current democratic reforms in Armenia, and the UK Government's valuable support in this matter.

PM Pashinyan Holds Telephone Conversation

Continued from page 1

Nikol Pashinyan and Antony Blinken referred to the processes taking place in the South Caucasus, the situation around Nagorno Karabakh, the escalation of tension.

The parties stressed the need for stability and peace in the region, emphasizing the need for a comprehensive settlement of the Nagorno-Karabakh conflict within the framework of the OSCE Minsk Group Co-Chairmanship, which will contribute

to the establishment of peace between Armenia and Azerbaijan.

The Prime Minister of Armenia and the US Secretary of State exchanged views on the delimitation and demarcation of the border between Armenia and Azerbaijan, the possibility of unblocking communications in the region, as well as the ongoing dialogue between Armenia and Turkey.

The sides also referred to the processes taking place in the international arena, including the situation in Ukraine.

European Parliament Condemns

Continued from page 1

destruction of cultural or religious heritage run counter to the decision of the ICJ of 7 December 2021, as well as with the European Parliament resolution of 21 May 2021.

The Parliament underlines that the measures indicated in the Orders of the International Court of Justice of 7 December 2021 have to be taken without delay; stresses that if there are any new cases of destruction of cultural heritage they should be addressed immediately by the international community;

The European Parliament also welcomes the proposal of UNESCO

to send an independent expert mission and calls for sending the mission without delay; stresses that an unhindered access to all cultural sites must be granted by Azerbaijan in order for the mission to make an inventory on the ground and to see what happened to the sites. It calls on the EU, UNESCO, the Council of Europe, and the OSCE to jointly encourage and support efforts aimed at safeguarding cultural and religious heritage.

The MEPs call on the European Commission to use all available levers to prevent acts of vandalism, destruction or alteration of cultural heritage in Nagorno-Karabakh.

Rosa Linn to Represent Armenia at Eurovision-2022 Song Contest in Turin

YEREVAN — The Public TV Company of Armenia has announced that Rosa Linn will represent Armenia at the international song contest Eurovision 2022 in Turin, Italy.

The 21-year-old singer, songwriter, and producer was born and raised in Vanadzor, Armenia. She has been fond of music since childhood and started her professional career with the record label “Nvak Collective”.

“My songs are a journey to my inner world, my soul and feelings. Music is my home, which I can never give up. Even the worst days can turn into the best melodies,” says Rosa Linn. The premiere of her song will take place on March 19th.

According to Executive Director of the Public TV, Hovhannes Movsisyan, the First Channel faced a difficult choice. However, a decision was made to give a chance to a young artist to represent Armenia. “The Armenian representatives in Eurovision have usually been famous artists in the past, but this international contest is also a great platform to discover new

talent and to give them a chance of self-realization. We are thrilled to be back and reunite with the Eurovision family with new talent,” says Movsisyan.

The 66th Eurovision song contest 2022 will be held in Turin. The semi-finals of the contest will be held on May 10 and 12 and the final on May 14 at the PalaOlimpico arena.

Armenia will perform in the first semi-final. The representatives from Albania, Latvia, Switzerland, Slovenia, Bulgaria, Moldova, Ukraine, Lithuania, the Netherlands, Norway, Portugal, Denmark, Austria, Croatia, Iceland, and Greece will also perform on the same day.

Armenia missed the Eurovision song contest 2021 in the Netherlands due to objective reasons, including the war in Artsakh in the fall of 2020 and lack of time for proper preparation.

Italy won the right to host the contest after Maneskin’s victory with the song Zitti e Buoni in Rotterdam in May 2021. Previously, the competition in Italy was hosted by Naples (1965) and Rome (1991).

LA County Sheriff Alex Villanueva at St. Gregory Church in Pasadena

Los Angeles County Sheriff Alex Villanueva was the Guest Speaker at the “Special Community Event” at St. Gregory Armenian Apostolic Church in Pasadena on Thursday evening, March 10, 2022 at 6:30 p.m. The event was organized by the Men’s Forum of the Church. Also present was Mike Antonovich, former Los Angeles County Supervisor.

Sheriff Alex Villanueva is a veteran of the United States Air Force. He has a Master’s Degree from the California State University at Northridge and a Doctorate Degree from the University of La Verne.

Berge Gourdikian, Chairman of the Men’s Forum, welcomed the guests and then invited Father Sarkis Petoyan, Pastor of the Church, to make the opening remarks.

Father Sarkis first read the Primate Archbishop Hovnan Derderian’s welcoming remarks, addressed to the guest, and then presented Sheriff Villanueva with an Armenian Cross carved on wood with the letters of the Armenian alphabet carved on the four sides of the frame of the Armenian Cross.

Sheriff Villanueva is the 33th Sheriff of Los Angeles County and he has a staff of 18,000. He is married and has an adult son and 2 granddaughters.

His speech was focused on the following points: Keeping safe from crime, crypto-currency schemes and false claims, on-line identity thefts, home security and self defense rights.

At the conclusion of this useful presentation, members of the audience were given a chance to ask questions, which were answered promptly.

US Premier of “It’s Spring ...” Will be Held at Directors Guild of America

“It’s Spring ...” by director Roman Musheghyan will be presented in the USA. The American premiere of the film will take place on April 1 in the prestigious Directors Guild of America. The creative staff of the film, as well as the actors will take part in the event. Famous American and Armenian producers, directors, actors, artists are invited to the premiere.

Later, the film will appear in US cinemas. The film will be released on April 8 at the Laemmle Cinemas in Los Angeles.

“We are very happy that the film will be presented in the United States. In addition to the Armenian audience, the authoritative American filmmakers will get acquainted with the Armenian culture, particularly with the Armenian cinema, through this film,” director Roman Musheghyan says.

It should be noted that the Yerevan premiere of the film took place on March 1.

“It’s Spring...” is a film about war, love, devotees of our days, unity and patriotism through the eyes of three generations.

The executive producer of the film is Alexander Khachatryan, the producer is Diana Avetisyan. The screenplay was written by Harutyun Ghukasyan, cinematography by Suren Tadevosyan, the composer is Arman Elbert, edited by Mikael Torgomyan, production designer-Tigran Asaturov.

Cast: Alexander Khachatryan, Levon Hakhverdyan, Armen Margaryan, Marjan Avetisyan, Eva Zohrabyan, Shant Hovhannisyan, Alice Kaplanjyan, Vahagn Martirosyan, Satenik Hazaryan, Narine Petrosyan, Toomaj Danesh Behzadi and others.

It should be noted that the film is a joint production of Aratta Production, Vision Studio, Phoenix Art Foundation. It was created with the support of the RA Ministry of Defense and ArLeAM.

Vahagn Khachaturyan Sworn in

Continued from page 1

sult of which current global security systems are being transformed. Today, more than ever, we need wisdom, confidence, stability and unity,” the new Armenian president said.

Vahagn Khachaturyan was elected President on March 3 by a vote of 71 by the Armenian parliament, dominated by Prime Minister Nikol Pashinyan’s Civil Contract Party. The opposition Hayastan and Pativ Unem alliances refused to take part in the elections.

Khachaturyan, 63, is a trained economist who served as High-Tech Industry Minister. He served as mayor of Yerevan from 1992-1996 during former President Levon Ter-Petrosian’s rule and later joined the board of directors in Armeconombank.

Under Armenia’s constitution, the president is elected for a term of seven years and the same person may not be elected as president more than once.

Vahagn Khachaturyan Visits Yerablur Military Pantheon

Immediately after the inauguration ceremony of the President of the Republic of Armenia, the newly elected President Vahagn Khachaturyan visited Yerablur military pantheon, and paid tribute to the memory of the heroes who sacrificed their lives for

the defense of Motherland.

President Khachaturyan laid flowers at the graves of Armenian National Hero Vazgen Sargsyan, General Andranik, and on the wall commemorating the heroism of those who died for the freedom and independence of Homeland.

PM Pashinyan and wife hosted at the Presidential Residence

Newly elected President Vahagn Khachaturyan and his wife Anahit Minasyan hosted Prime Minister Nikol Pashinyan and Mrs. Anna Hakobyan at the Presidential Residence.

Nikol Pashinyan congratulated Vahagn Khachaturyan on assuming the post of the President of the Republic, wishing him success in that responsible mission. The Prime Minister noted that Khachaturyan assumed the post in an important period for Armenia, expressing confidence that he will use his rich life experience for the benefit of Armenia and the Armenian people.

Vahagn Khachaturyan thanked for the trust, emphasizing that he realizes the great responsibility he has undertaken in this period full of challenges for Armenia. He assured that the institute of the President of the Republic will continue to work for the solution of national problems, emphasizing that its activities will be aimed at the welfare of our country and people.

Պլեյր Հայկական Գեմարանի Տրնդեգի Հանդիսութիւնը

Փաստինա քաղաքի Պլեյր Հայկական Գեմարանի աշակերտները մեծ խանդավառութեամբ տօնեցին հայ ժողովուրդի կեանքէն ներս դարերու պատմութիւնն ունեցող Տրնդեգի հին սովորութիւնը: Հիմնականօրէն յայտագրին մաս կազմողները եղան Գեմարանի երգչախումբն ու պարախումբը, որոնք քանի մը շաբաթներ լուրջ աշխատանքի շնորհիւ՝ սորվեցան ո՛չ միայն պարելն ու երգելը, այլ անոնց մտքերը երեւակայութեան թեւերով շատ հեռուները թեւածեցին, անոնք կրցան պատկերացնել հայ մարդու ճաշակն ու ստեղծագործ միտքը՝ ստեղծելու յատուկ երգ ու պարարուեստ ժողովրդային սովորութեան մը՝ տրնդեգի համար, որ դարերէ ի վեր մեր ժողովուրդը հաւատարմօրէն կը շարունակէ պահպանել եւ փոխանցել սերունդէ սերունդ:

Գասարաններու մէջ նաեւ աշակերտները սորվեցան Տեառնընդառաջի եւ Տրնդեգի հետ կապակցաբար մանրամասնութիւններ,

վկան ըլլալ վահագնի որդիներու կրակի շուրջ համախումբը, երգելն ու պարելը:

Ժամը 4ին պաշտօնապէս սկսաւ Ծրագիրը, ներկայ էին Պլեյրի տնօրէնութեան եւ պաշտօնէութեան ներկայացուցիչներ, ուսուցիչներ, ծնողներ, շնրջանաւարտ աշակերտներ եւ վարժարանէն շատ մը հետաքրքրուողներ: Օրուան շարժառիթը լսելէ չետոյ ներկաները վայելչին տօնակատարութիւնը, ինչպէս նաեւ համեղ խորովածը, անուշ բոնջիկները եւ համադամ ախորժաբեր ուտեստները:

Պարախումբի աղջիկները, Փաթիլ եւ Սինթիա Ալպարեան քոյրերու առաջնորդութեամբ, իրենց վճռական ներկայութեամբ մուտք գործեցին դաշտ եւ ճկուն քայլերով եւ եղանակի ու իթմերուն համընկնող պարային շարժումներով պարեցին ու դարձան բոցավառող կրակին շուրջ եւ հաստատեցին կրակի տիրապետութիւնն ու հոգիները մաքրելու աւանդական կարողութիւնը: Խանդավառութիւնը մեծ

դիտեցին յատուկ պատրաստուած տեսաերիզներ ու պատրաստեցին կանթեղներ, որպէս հետեւորդները հին սովորույթներու, գաջն չարմարցնելով նոր օրերու մեր կեանքին ու հասկացողութեան:

Ուրբաթ, Փետրուար 18 յարմարագոյն օրն էր տօնակատարութեան, աշակերտները արձակուելէ ետք հաւաքուեցան Գեմարանի շրջափակի հայկական անկիւնը, ուր եռագոյնը բարձր կը ծածանէր, կարծես մրցելով հայկական երաժշտութեան հետ, որ կը ջերմացնէր մթնոլորտը եւ կը բարձրացնէր ներկաներու տրամադրութիւնը:

Փետրուարեան ջերմ օդին հետ, համեղ հայկական խորովածի բոլորն ու դէպի հայկական անկիւն հրաւիրող խանդավառ պարեղանակները, ոչ միայն հայ աշակերտները այլ՝ օտար աշակերտներն ալ հրաւիրեցին բակի հեռաւոր անկիւնը, ուր հետաքրքրական էր տեսնել եւ

էր պարախումբը վերածուեցաւ համընդհանուր շուրջպարի ընդգրկելով բոլոր ներկաները, հայ թէ օտար. պատանի, պարմանուհիները երջանիկ էին որ գիտելիքը փոխադրած էին դասարանի պատերէն դուրս եւ լիարժէք կը վայելչին պահը, ոչ միայն անոնց հոգիները թռիչք առած էին, այլ անոնք ձեռք ձեռքի պինդ բռնած նաեւ ֆիզիքապէս կը թռչէին ցատկելով կրակին վրայէն, հաստատելով աւանդույթը, նաեւ ամբարելով գիտութիւնը, ծանօթացնելով գաջն օտարներուն եւ միաժամանակ հաստատելով գաջն իրենց մատղաշ մտքերուն մէջ:

Ժամանակը օգտակար եւ արագ սահած, անցած էր, անգամ մը եւս փաստելով հայու կարողութիւնը յարատեւելու եւ իր հետ ապրեցնելու իր նախնիներու սովորութիւնները:

Արեւելեան Ուղղափառ Եկեղեցիներու Խորհուրդի Հերթական Ժողովը Գումարուեցաւ Արեւմտեան Թեմէն Ներս

1 Մարտի 2022, ԱՄՆ Արեւմտեան Թեմիս Բարեխնամ Առաջնորդ՝ Գերաշնորհ Տ. Յովնան Ս. Արքեպիսկոպոս Տէրտէրեանի գլխաւորութեամբ՝ Առաջնորդարանի «Համբար» սրահին մէջ տեղի ունեցաւ Արեւելեան Ուղղափառ եկեղեցիներու խորհուրդի հերթական ժողովը, որուն իրենց ներկայութիւնը բերին՝ Գերշտ Տ. Թորգոմ եպս. Տօնոյեանը, Լոս Անջելէսի, Հարաւային Գալիֆորնիոյ եւ Հաւաքան կղզիներու Ղպտական Ուղղափառ թեմի առաջնորդ՝ Միտրոպոլիտ Սերապիոնը, ինչպէս նաեւ Արեւմտեան Միացեալ Նահանգաց Ասորի արքեպիսկոպոսութեան պատրիարքական փոխանորդ Մարկելմիս Եւկենի Գապլանը, ուղեկցութեամբ իրենց թեմերու հոգեւորականաց: Ժողովին իրենց մասնակցութիւնը բերին նաեւ Արեւմտեան

եան Թեմիս Լոս Անջելէսի շրջանի հոգեւորականները:

Բացման աղօթքէն ետք, Թեմիս Բարեխնամ Առաջնորդ Գերաշնորհ Տ. Յովնան Ս. Արքեպիսկոպոս Տէրտէրեան բարի գալուստ մաղթեց եւ պաշտօնապէս ներկայացուց ժողովին մասնակից եկեղեցականները:

Յըթնացս ժողովի Առաջնորդ Սրբազան հայրերու կողմէ քննարկուեցաւ համատեղ միջոցառումներու անցկացումը՝ ինչպէս կիրակնօրեայ դպրոցներու, այնպէս ալ երիտասարդական առաքելութիւններու եւ մարդասիրական ծառայութիւններու ասպարեզներէն ներս:

Ժողովի աւարտին տեղի ունեցաւ հիւրասիրութիւն եւ խմբանկար Առաջնորդարանի «Թրփանձեան» շրջափակին մէջ:

Թոքախտաւոր Բանաստեղծը Բժիշկի Աչքով Տոքք. Պալեանի Դասախօսութիւնը Հայկական Գեմարանէն Ներս

2 Մարտ 2022, Չորեքշաբթի օր, յայտնի բժիշկ, ազգային գործիչ Ռաֆֆի Պալեանը Փաստենա քաղաքի Հայկական Գեմարանի խումբ մը աշակերտներուն տուաւ գրական-բժշկական դասախօսութիւն մը՝ աւանդութիւն մը, որ ունի տասնամեակ մը անցեալ:

Փաստենա քաղաքի մէջ Պլեյր երկրորդական վարժարանէն ներս անցեալ տարի գործել սկսած Հայկական Գեմարանի աշակերտները, աւարտած ըլլալով վաղամեռիկ բանաստեղծներ Միսաք Մեծարենցի եւ Մատթէոս Չարիֆեանի նուիրուած դասաշրջանը, որպէս հիւր դասախօս ընդունեցին բժիշկ Ռաֆֆի Պալեանը, որպէսզի թոքախտին եւ գեղապաշտ շրջանին ծանօթանան բժիշկի աչքով:

Տոքթ. Պալեանը նախ բացատրեց, թէ ինչ է թոքախտը, ապա ներկայացուց թոքախտի վերաբեր-

եալ բազմաթիւ նիւթեր, ինչպէս՝ այն մանրէն որ պատճառ կ'ըլլայ այդ հիւանդութեան, ինչպիսի միջավայրերու մէջ ան կը տարածուի, ինչպէս կը փոխանցուի, ինչ վնաս կու տայ մարդու մարմնին եւ հոգեկան տրամադրութեան, ինչ դեղամիջոցներ գոյութիւն ունին գաջն ախտահանելու համար, եւ այլն: Ան նաեւ ըսաւ, թէ հակառակ անոր որ հիւանդութիւնը կը կոչուի «թոքախտ», ան կրկանայ նաեւ տարածուի մկաններու, ուղեղի եւ երիկամունքի մէջ: Ապա հիւր բժիշկը խօսեցաւ «թոքախտ-հայկական քերթողութիւն» կապի մասին: Ան բժիշկի աչքով մեկնաբանեց հայ բանաստեղծներու ստեղծած գրական պատկերները, ինչպէս «պալասանով օժուն», «անոյշ գիշեր», «աւերակ հոգի», «լուսեղէն ճամ-

Դեսպան Վարուժան Երսեսեան Իր հաւատարմագրերը Յանձնեց Եղիսաբեթ Երկրորդ Թագուհիին

Մարտի 8-ին՝ Պաբլինկհէմ Պալատին ներս, Միացեալ Թագաւորութեան մէջ Հայաստանի Հանրապետութեան արտակարգ եւ լիազօր դեսպան Վարուժան Երսեսեան իր հաւատարմագրերը յանձնեց Մեծ Բրիտանիոյ եւ Հիւսիսային Իռլանտայի Միացեալ Թագաւորութեան Թագուհի՝ Եղիսաբեթ Երկրորդին:

Հանդիպման ընթացքին դեսպանը շնորհաւորեց Թագուհին անոր գահակալման «փլաթինէ յոբելեանին» առթիւ, մաղթելով քաջառողջութիւն եւ յաջողութիւններ:

Դեսպանը ընդգծեց իր յանձնառութիւնը հայ-բրիտանական յարաբերութիւններու յետագայ զարգացման ու ընդլայնման:

բրիտանացի խորհրդարանականներ, հոգեւորականներ եւ հայ համայնքի ներկայացուցիչներ:

Ալիսթըր Հարսոնն իր ողջոյնի խօսքին մէջ շնորհաւորեց դեսպանին՝ մաղթելով յաջողութիւններ յետագայ գործունէութեան մէջ:

Դեսպան Երսեսեան իր ելոյթի ընթացքին նշեց, որ այս տարին ՀՀ-ի եւ ՄԹ-ի համար խորհրդանշական տարի է, քանզի կը տօնեն դիւանագիտական յարաբերութիւններու հաստատման 30-ամեայ յոբելեանը, ինչ որ կարեւոր հանգրուան է հայ-բրիտանական երկկողմ յարաբերութիւններուն խթան հաղորդելու եւ համագործակցութեան հեռանկարային ոլորտներ ուրուագծելու համար:

Հաւատարմագրերը յանձնման արարողութեան յաջորդեց ՀՀ դեսպանութեան կողմէ կազմակերպուած ընդունելութիւնը, որուն ներկայ էին ՄԹ արարողակարգի ղեկավար, Մարշալ Ալիսթըր Հարսոն, Արտաքին Գործոց Նախարարութեան պաշտօնեաներ, դիւանագիտական ներկայացուցչութիւններու ղեկավարներ,

Այնուհետեւ դեսպանը հակիրճ ներկայացրեց 3 տասնամեակներու ընթացքին երկկողմ փոխգործակցութեան ձեռքբերումներն ու ապագայ անելիքները, Հայաստանի մէջ իրականացուող ժողովրդավարական բարեփոխումներու ընթացքը՝ բարձր գնահատելով ՄԹ կառավարութեան աջակցութիւնն այդ գործընթացներուն:

Ս. Էջմիածնի Հոգեւոր Գերագոյն Խորհուրդի Նիստերն Աւարտեցան

Անցնող շաբթուան ընթացքին (7-10 Մարտ) Մայր Աթոռ Ս. Էջմիածնի մէջ տեղի ունեցան Գերագոյն Հոգեւոր Խորհուրդի ընդարձակուած նիստերը, նախագահութեամբ Ամենայն Հայոց Կաթողիկոս Գարեգին Բ.Ի: Նիստերուն կը մասնակցէր նաեւ Թուրքիոյ Հայց պատրիարք ամեն. Ս. Սահակ Արք. Մաշալեան:

Սոյն ժողովի ընթացքին քննարկուած է Մայր Տաճարի նորոգութեան աշխատանքի ընթացքը: Ժողովի ընթացքին զեկուցումով հանդէս եկած է նաեւ Թուրքիոյ Հայոց պատրիարք Սահակ Արք. Մաշալեան, տեղեկութիւններ ներկայացնելու պատրիարքութեան հոգեւոր դասին, եկեղեցական կառուցներուն, համայնքին, կրթական հաստատութիւններու գործունէութեան շուրջ:

Արցախի սրբավայրերը պահպանելու ուղղութեամբ աշխատանքներու մասին խօսած է Գարեգին Վրդ. Համբարձումեան:

Արշակ Եպիսկոպոսի կողմէ ներկայացուած է տեղեկագիր մը Հայաստանեայց եկեղեցւոյ հոգեւորականներու պատրաստութեան, թեմական ու ծիսական կեանքի, կրթադաստիարակչական եւ քրիստոնէական համակարգի մարտահրաշխանութեան մասին:

Գերագոյն Հոգեւոր Խորհուրդը մտահոգութեամբ անդրադարձած է ռուս-ուքրանական հակամարտութեան ու Ռուքրանիոյ հայութեան առջեւ ցցուած մարտահրաշխանութեան:

Չորս օր տեւող ժողովի աւարտին գնահատանքի ու օրհնութեան խօսքով ելոյթ ունեցաւ Ամենայն Հայոց Կաթողիկոսը:

Երախտագիտութեան Սետալ Գրականագէտ Անահիտ Եղիշէ Չարենցին

Հայ մեծ բանաստեղծ Եղիշէ Չարենցի ծննդեան 125-ամեակին առթիւ, Հայաստանի վարչապետ Նիկոլ Փաշինեանն ու տիկին Աննա Յակոբեանը այցելեցին Չարենցի տուն-թանգարան, ընկերակցութեամբ կրթութեան, գիտութեան, մշակույթի եւ մարմնակրթութեան նախարար Վահրամ Տումանեանի:

Թանգարանի սնօրէն ժաննա Մանուկեան ներկայացուց բանաստեղծի կեանքի, գրական-մշակութային, հասարակական

գործունէութեան մասին պատմող ցուցանմուշները:

Հայկական մշակութային ժառանգութեան պահպանումի գործին մէջ ներդրած աւանդին եւ անխնայ գործունէութեան համար, վարչապետը Երախտագիտութեան մետալով պարգեւատրեց գրականագէտ Անահիտ Եղիշէ Չարենցը: Վերջինս գնահատեց մշակույթի նկատմամբ կառավարութեան ցուցաբերած մեծ ուշադրութիւնը եւ շնորհակալութիւն յայտնեց վարչապետին:

Norayr Daduryan Armeno-Turkish Translation Services

From Armeno-Turkish to Armenian and English languages.
Bring your family's history back to life!
Family letters, postcards, diaries, and more...

Please reach out for quotes
Website: norayr.daduryan.com
Email: norayrdaduryan@gmail.com

Ձեր Ծանուցումները Վստահեցէք
«Մասիս» Շաբաթաթերթին
Massis2@earthlink.net (626) 797-7680

Կրկին, Նորից Ու Նորից...

ՀԵՆՐԻԿ ԱՆԱՍԵԱՆ

Սովորաբար, Աշխարհակուլ պատերազմների ժամանակ, ինչ-պիսին կարող է վերածուել այսօրուայ Ռուսաստան - Ուկրաինա հակամարտութիւնը (Պուտինը պատերազմ չի համարում) կարող է վերածուել Համաշխարհային պատերազմի, որի արդիւնքում, անկասկած, Հայաստանի նման փոքր-մոքր երկրներ, ինչպէս սանիկա է ասում՝ կարող են «վարի գնալ», կամ էլ դառնալ յաղթող կողմի վասալը (ծառայ):

Հայրենիքի համար այս օրհասական օրերին Ազգային ժողովի պատգամաւորներին ու մանց պժգալի, արդէն զգուեցնող զգուորտոցներն ու փողոցային ստահակին անգամ չվայելող հայհոյանքները աշխարհ է դիտում ու լսում:

- Կը բաւէ պէ՛տ, - պիտի պոռար Տժվժիկի հերոս Ներսէս ախպարը...

Աշխարհը խառնուել է իրար՝ սրանց հոգը չի, Ազգային ժողովը այս օրերի համար պարապ հարցերով է զբաղուած, ծխել-չծխելու հարցի լուծման համար մի ամբողջ օրակարգ է յատկացնում: Երկիրն ա ձեռից գնում, այս օրերին պէտք էր արդեօք միլիոններ ծախսել ճանապարհների վրայ ու միլիոններ պարտք անել աշխատավարձ վճարելու համար: Ծանապարհներն ու թունել-մունեկները հօ չփախա՞ն...

Ամէն գործ-բան թողէք մի կողմ ու բանակով զբաղուէք: Չէ՞ք տեսնում, որ ազերին ամէն օր մի նոր սադրանք է հիւսում, որին դուք չէք կարողանում հակադարձել, հասկանում եմ՝ չէք կարող, ուժը չունէք: Վաղը միւս օր սադրանքը կը վերածուի մի նոր ցեղասպանութեան: Համոզումս է, որ անհրաժեշտ է գորահաւաք անել:

Երկու ամիս առաջ ես մամուլի եւ դիմատետրի միջոցով ընթերցողի ուշադրութեանը յանձնեցի «Կաթից այրուողը մածուկը փչելով պիտի ուտի» յօդուածը, որի մի մասը չափազանց այժմէական է այսօրուայ համար, ուստի, շարժուելով «կրկնութիւնը հաստատում է նախապէս ասուածի ճշմարիտ լինելը» սկզբունքով, ձեզ եմ ներկայացնում մի հատուած այդ նիւթից:

Չեմ ուզում խօսել մեզ համար ստորացուցիչ, հայ ազգի արժանապատուութիւնը գետնին հաւասարեցնող պատերազմի մասին: Ծատ է խօսուել այդ թեմայի շուրջ: Միայն թէ, ինձ ապշեցնում է Արցախի նախագահ Արարիկ Յարութիւնեանի յոխորտանքը Հայաստանի իշխանութիւններին նկատմամբ: Առանց Հայաստանի հագիւ մի մարզադաշտ լցնող քո բնակչութեամբ կարող ես որպէս երկիր երեւալ աշխարհի քարտեզի վրայ պարոն նախագահ:

Էդ ո՞ւմ վրայ ես յօդը դրել, Ազերիների՞, թէ՛ Ռուսներին: Դու, դարբաղցի լինելով, չգիտե՞ս, որ Արցախը, Ղարաբաղը եղել են Հայաստան դեռ հազարամեակներ առաջ: Գիրք կարդացէք պարոն նախագահ: Բաւարար չափի գրականութիւն կայ այդ փաստը վկայող: Ստալինի մէկ գրչի հարուածով Ղարաբաղը Ազրբեջանին բռնակցելու փաստը աշխարհը գի-

տի: Քիչ անց ես կը մանրամասնեմ, թէ ինչպիսին է եղել Ղարաբաղը Սովետի օրոք:

Մինչ այդ՝ ամէնակարեւորը: Երբեք ու երբեք չի կարելի բարի-դրացիական յարաբերութիւններ ստեղծել թուրքերի եւ ազերիների հետ՝ քանի դեռ չեն լուծուել մեր ժողովրդի համար կենսական նշանակութիւն ունեցող երեք կարեւորագոյն հարցեր:

Դրանք են. Հայաստանի տարածքից ազրբեջանական զինուած ուժերի շուտափոյթ վտարումը մեր սահմաններից, Սահմանագծման, Սահմանագատման իրականացումը հնարաւորինս արագ, եւ բացառումը՝ Սիւնիքի կամ Մեղրիի միջանցք ստեղծելու հնարաւորութիւնը:

Պարապ խօսք է, երբ ասում է թէ հայ-թրքական յարաբերութիւնները ընթանալու են առանց նախապայմանների:

Սուտը, կեղծիքը, իրականութիւնը շուտ տալու անգերագնացելի վարպետներ են այս երկու բորենիները: Թուրքն ու ազերին օրէնք-մորենք, թուղթ-մուղթ, պայմանաւորուածութիւն չգիտեն, չեն ճանաչում: Նրանց մօտ բացակայում է քաղաքակրթութիւնը:

Իրենց մօտ շատ յաջող է ստացուում ուժի դիրքերից գործելը: Հենց այդ ուժն է, որ մենք դժբախտաբար չունենք:

Օրերս Ալիբեք աշխարհի առջեւ բարձրաձայնում էր ասելով, թէ «մեր եւ հայերի միջեւ երկխօսութիւնը կը կայանայ, եթէ հայերը ձերբազատուեն ապաքաղաքական դրսեւորումներից», - լաւ է չէ՞, էստեղ են ասել «Սէլը ճռուալուն, սելուորն է ճռուում»:

Երբեք մի խաբուէք թուրքի եւ ազերիի սուտ ու դատարկ խոստումներին: Երկրորդ օրն իսկ նրանք կը դրժեն ամէն մի պայմանաւորուածութիւն: Հաշտեցման ու բարի-դրացիական այսպէս կոչուած խոստումները՝ մի նոր բարոյական սպանդի, մի նոր եղեռնի նախադուռ են խաղաղ պայմաններում:

Առջեւում, չորս ամիս յետոյ (այսօր արդէն մէկուկէս ամիս), Ապրիլի 24-ն է: Սպասենք, տեսնենք թէ ինչ չափով է «յարգելու» էրտողանը իր խոստումը եւ թէ ինչպէս է նայելու ամբողջ Սփիւռքով մէկ իրականացող մեր պահանջատիրական ցոյցերին: Բնաւ շտապել պէտք է: Խաբուել ենք միշտ: Գոնէ այս անգամ զգօն լինենք: Յիշէք թէ ինչ է ասում ժողովուրդը. «Կաթից այրուողը, մածուկն էլ է փչելով ուտում»:

Վաղը միւս օր թուրքերն ու ազերիները բարեկամութեան քողի տակ կը լցուեն Հայաստան, ու ճագարի նման բազմանալուց ու քաղաքացիութիւն ստանալուց յետոյ էլ կը մտնեն Ազգային ժողով: Ուստի, եթէ գան նման «լաւ» օրեր, անհրաժեշտ է օրէնք մշակել, որը կ'արգելի որեւէ օտար քաղաքացու Հայաստանի քաղաքացիութիւն շնորհել, նոյնիսկ Հայաստանում ծնուած օտարներին չի կարելի քաղաքացիութիւն շնորհել: Թող գան, գնան, առեւտուր անեն եւ ապրեն միայն տարձակալական հիմունքներով: Բիզնէսի պարագային էլ կանավարութեան հետ պայմանագիր կնքեն 49-51 տոկոս յարաբերութեամբ:

Մայք Յակոբեանի Գիծերու, Չեւերու եւ Գոյներու Ընդմէջէն

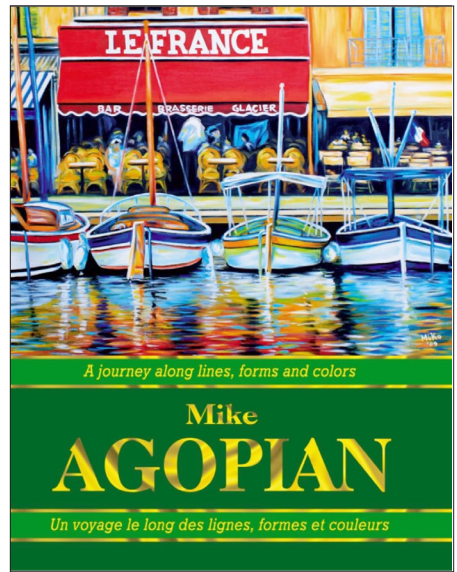
ԳԵՈՐԳ ՔԵՕՇԿԵՐԵԱՆ

Նախաբան

2018-ին հրատարակուած Մայք Յակոբեանի վերոյիշեալ գիրքը (A Journey along lines, forms and colors) կը բաղկանայ 184 էջերէ (տես նկարը): Հոն մենք կը տեսնենք իր ապրումները, յուզումներն ու երազները արտացոլացնող գունաւոր իւղանկարներ՝ երեք միջավայրերէ ուր ապրած է ան ու ներշնչուած անոնց գեղեցկութեան:

Իր ծննդավայր Լիբանանը, ժամանակ մը ապրած Ֆրանսայի Մարսէյլ քաղաքն ու վերջնականապէս բնակութիւն հաստատած Մեծն Լոս Անճելըսը՝ կորիզը կը կազմեն իր նկարչական ստեղծագործութիւններուն:

Մայք Յակոբեանի նկարներուն ընդմէջէն (տես նկարը) կարելի է հաստատել որ անոր սիրտին մէջ կեդրոնական տեղ կը զբաւեն իր ընտանիքը, ապրած միջավայրը եւ անշուշտ ազգն ու հայրենիքը՝ իր ցաւերով եւ երկար ժամանակի վրայ խարսխուած տուայտանքներով:

1. Ազգ ու Հայրենիք

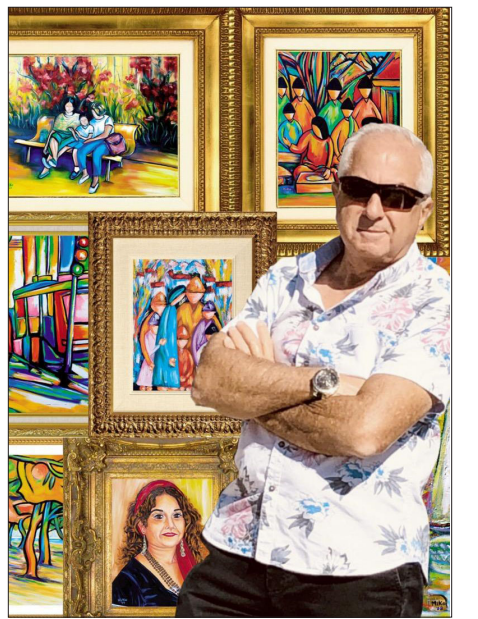
Բաւ է դիտել Օսմանցի մարդասպանը (էջ 95), Հայկական գահատոհմերու անկումը (էջ 97), 1988-ի Հայաստանի երկրաշարժը (էջ 139), Հայկական պարը (էջ 162), Սայաթ Նովան ու իր քամանչան (էջ 79), Աշուղ Զիւլաինն ու իր "Ձախորդ Օրերը" (էջ 93) եւ Հայաստանի անկախութեան տօնակատարութիւնը (էջ 136), որպէս ապացոյց իր ազգասիրութեան եւ հայրենասիրութեան:

Դիտեցէք 97րդ էջի վրայ գտնուող «Հայկական գահատոհմերու անկումը» ներկայացնող նկարը եւ պիտի տեսնէք թէ ամէն ինչ խորհրդանշական է հոն՝ թագադիր թագաւորին գլուխը մէկ կողմ եւ պետականութիւնը ներկայացնող առժիւր, միւս կողմ: Սա անջատումը ինքնին՝ թագաւորութեան անկումին ապացոյցն է:

2. Ընտանիք

Ուրիշ բնագաւառ մը որ Մայք ընտրած է որպէս պատառ իր զգացումներու արտայայտութեան՝ իր ընտանիքի անդամներն են: Հայրը (էջ 69), մայրը (էջ 71) եւ եղբայրը (էջ 73): Իսկ ամբողջացնելու համար իր ընտանեկան ալպոմը, անշուշտ բնական է որ իր ինքնադիմանկարն ալ (էջ 99) ըլլայ հոն:

Յակոբեանի դիմանկարները այնքան հարազատ են՝ իրենց խօսուն արտայայտութիւններով, որ կարծես իրապէս դէմդ նստած են եւ

պատրաստ՝ գրուցելու հետոյ . . .

3. Միջավայր եւ Բնութիւն

Միջավայրի եւ անոր բնութեան պատառները կը ներկայացնեն հոն ուր Յակոբեան ապրած է՝ Լիբանան, Ֆրանսա եւ Միացեալ Նահանգներ:

Լիբանանէն մի քանի իւղանկարներ ՚ի միջի այլոց, յատկանշական են՝ Լիբանանի քաղաքացիական պատերազմը (էջ 124), վասն Լիբանանի սիրոյն (էջ 125) եւ «Շուն» կոչուած գետը (էջ 60): Վասն Լիբանանի սիրոյն իւղանկարը կը ներկայացնէ «Պուրճ»ի հրապարակը՝ քաղաքացիական պատերազմէն առաջ:

Յակոբեան որքան կապուած է իր հայրենիքին՝ նոյնքան ալ կապուած է իր ծծնդավայր Լիբանանին, որուն քաղաքացիական պատերազմը պատճառ դարձաւ որ ան՝ իր ընտանիքին հետ միատեղ, վերջնականապէս հեռանայ հոնկէ եւ հաստատուի հեռաւոր ամերիկայի մէջ:

Ան Ամերիկայի մէջ շարունակեց զարկ տալ եւ նոյնիսկ աւելի ծաղկեցնել գեղանկարչական իր արուեստը եւ ահա գիրքի մը մէջ ան պարփակեց իր ստեղծագործութիւնները, որոնք գնահատուեցան թէ արուեստի քննադատներու եւ թէ ալ արուեստասէր հասարակութեան կողմէ:

Ֆրանսայի իւղանկարները կը ներկայացնեն մեծաւ մասամբ Մարսէյլ քաղաքը, ուր կ'ապրէր Մայքի քոյրը եւ ուր յաճախ այցելութեան կ'երթայ Մայք:

Դիտեցէք Մարսէյլ քաղաքը ներկայացնող իւղանկարներէն ձկնորսներու տեսարանը (էջ 65), հին նաւահանգիստը (էջ 41), նեղ փողոց մը՝ Մարսէյլի շրջակայքէն Գասիսի մէջ (էջ 77) եւ վերջապէս քաղաքի նշանաւոր եկեղեցին (Notre-Dame De La Garde, էջ 84), որ կը գտնուի բարձր բլուրի մը վրայ:

Կարծես կապոյտ ծովն ու հին փողոցները հրապուրած են Յակոբեանը, որուն իւղանկարներուն մէջ յաճախ կը հանդիպինք անոնց՝ ըլլայ Լիբանանի, Ֆրանսայի թէ Ամերիկայի Միացեալ Նահանգներուն մէջ:

Գալով ամերիկային, բնական է որ Յակոբեանի իւղանկարները արտացոլացնեն արեւմտեան ափի քաղաքները, ուր ան հաստատուած է եւ կը գործէ:

Դիտեցէք Colorado կամուրջը (էջ 59), որ կը գտնուի Փասատինա քաղաքին մէջ եւ որ ժամանակին

«Գարուն Ա...» Ֆիլմի Պրեմիերան Տեղի Կ'ունենայ ԱՄՆ-ում.

Կինոնկարը Կը Ներկայացուի Ամերիկյան Կինոթատրոններում

Ռեժիսոր Ռոման Մուշեղեանի «Գարուն ա...» ֆիլմը կը ներկայացուի ԱՄՆ-ում: Ապրիլի 1-ին հեղինակաւոր Directors Guild of America (Ամերիկայի ռեժիսորների գիլդիա) դահլիճում կը կայանայ կինոնկարի ամերիկեան պրեմիերան: Իրադարձութեանը կը մասնակցի ֆիլմի ստեղծագործական կազմը, ինչպէս նաեւ դերասանները: Պրեմիերային հրաւիրուած են ամերիկացի եւ հայ յայտնի պրոդիւսէրներ, ռեժիսորներ, դերասաններ եւ արուեստի գործիչներ:

Այնուհետեւ, ֆիլմը կը յայտնուի ամերիկեան կինովարձոյթում: Ապրիլի 8-ից սկսած ֆիլմը կը ներկայացուի Լոս Անճելէսի Laemmle կինոթատրոններէ ցանցում:

«Անչափ ուրախալի է, որ ֆիլմը կը ներկայացուի ԱՄՆ-ում: Միտոլ ուզում եմ նշել, որ բացի հայ հանդիսատեսից, ամերիկացի հեղինակաւոր կինոգործիչները եւս ֆիլմի միջոցով կը ծանօթանան հայ մշակոյթին եւ մասնաւորապէս՝ հայ կինոյին», -նշում է ռեժիսոր Ռոման Մուշեղեանը:

Յիշեցնենք, որ կինոնկարի երեւանեան պրեմիերան կայացել է

Մարտի 1-ին: «Գարուն ա...»-ն ֆիլմ է պատերազմի, սիրոյ, մեր օրերի նուիրեալների, միասնութեան, պետական մտածողութեան կերտման ու հայրենասիրութեան մասին՝ երեք սերունդների աչքերով:

Ֆիլմի գլխաւոր պրոդիւսերն Ալեքսանդր Խաչատրեանն է, պրոդիւսերը՝ Դիանա Աւետիսեանը: Սցենարը հեղինակել է Յարութիւն Ղուկասեանը, օպերատորն է Սուրէն Թադեւոսեանը, իսկ կոպոզիտորը՝ Արման Էլբերտը: Մոնտաժը՝ Միքայէլ Թորգոմեանի, նկարիչ՝ Տիգրան Ասատուրով: Դերերում՝ Ալեքսանդր Խաչատրեան, Լեւոն Հախերդեան, Արմէն Մարգարեան, Մարջան Աւետիսեան, Եւա Զոհրաբեան, Շանթ Յովհաննիսեան, Ալիս Կապլանջեան, Վահագն Մարտիրոսեան, Սաթենիկ Հազարեան, Նարինէ Պետրոսեան, Թումաշ Դանեշ Բեհզադի եւ այլք:

Նշենք, որ ֆիլմը Aratta Production-ի, Vision Studio-ի, Phoenix Art Foundation-ի համատեղ արտադրութիւնն է: Այն նկարահանուել է ՀՀ պաշտպանութեան նախարարութեան եւ ArLeAM-ի աջակցութեամբ:

Պլէյր Հայկական Ծեմարան

Շարունակուած էջ 11-էն

ները եւ այս անգամ տրնդեզի սովորութիւնը, որ կու գայ նախաքրիստոնէական շրջանէն կ'ընդելուզուի քրիստոնէութեան գեղեցկագոյն տօներէն Տեառնընդառաջին հետ եւ դարերու խորքէն կը հասնի մեզի եւ իր կրակի գօրութեամբ ամէն տարի Փետրուար 13ին կը միաձուլէ աշխարհացորի հայ ազգը:

Պլէյր Հայկական ձեմարանն ալ 2022 Փետրուարին միացաւ համընդհանուր այս տօնին՝ առաջին տարին ըլլալով կրակ վառելու սովորութիւնը գեղեցկօրէն կենդանացող իր բոլոր մանրամասնութեամբ, որուն ազդեցութիւնը մնաց ճեմարանի երկնակամարին վերեւ ինչպէս «Յարդգողի ձանապարհ»:

Եւ այսպէս Պլէյր Հայկական ձեմարանը իր առօրեայ հայկական ծրագիրներուն կողքին նաեւ կը ստեղծէ հայկական մթնոլորտ, կը տօնէ հայկական ազգային բոլոր տօները մասնակցութեամբ՝ պարախումբին եւ երգչախումբին, արտասանելով եւ խօսելով հայերէն, ապրելով եւ ապրեցնելով հայկականութիւնն ու հայ լեզուն:

Այս չէ՞ արդեօք առաքելութիւնը հայկական վարժարանին՝ Լիցքաւորել նոր սերունդը հայկականութեամբ, հայու կրակով վառել անոնց հոգիները եւ որպէս լուսաւորող աստղ գայն տանին իրենց հետ ամէնուր:

Թորախտաւոր Բանաստեղծը Բժիշկի Աչքով

Շարունակուած էջ 11-էն

բայ», ելն.: Հետաքրքրական էր տեսնել դեղերու գարգացումը հաշիշ եւ պալասանէն դէպի արդիական «անթիպիօթիքներ»:

Աշակերտները դասախօսութիւնը յափշտակուած ունկնդրելէ եւ իրենց տետրակներու մէջ առատ նշումներ կատարելէ յետոյ, որպէս երախտագիտութիւն, միաբերան արտասանեցին Մեծարենցի «Մի-

րերգ» քերթուածը: Անոնք նաեւ բժշկական ասպարէզի վերաբերեալ հարցումներ հարցուցին հիւր դասախօսին: Վերջաւորութեան աշակերտները տոթք. Պալեստին ներկայացուցին բոլորին կողմէ մակագրուած շնորհակալական բացիկ մը:

Յարգելի հիւրը խոստացաւ դարձեալ այցելել Հայկական ձեմարանը ու աշակերտներուն դասախօսել գրական-գիտական այլ նիւթերու շուրջ:

Մայք Յակոբեանի Ծամրորդութիւնը

Շարունակուած էջ 12-էն

նշանաւոր դարձած է որպէս ինքնասպանութեան վայր: Յաջորդը՝ San Gabriel գետն է (էջ 62), որ մեծ գետ մը չէ եւ ամառները կը չորնայ: Հուսկ ապա դիտեցէք Sunny California (էջ 89) իւղանկարը, որը յատկանշական է հոն տեղաւորուած «Գալիֆորնիան մի՛ աղտոտէք» ցուցատախտակով:

Այս բոլորէն գատ կան նաեւ շատ մը իւղանկարներ տարբեր բնագաւառներ ներկայացնող: Օրինակ՝ պողամանը (էջ 87), ծաղկամանը (էջ 91) եւ ջուրիկի նուագող միմոսը (էջ 96): Այս վերջինը՝ ըստ ինծի, կը ներկայացնէ Յակոբեանի սուր երեւակայութիւնը, ուր միմոսի դէմքը միայն (աչք, քիթ եւ բերան) կը գտնուի ջուրիկին վրայ: Մէկ խօսքով՝ ջուրիկին ու միմոսը գիրկընդիստուած են իրար մէջ, ստեղծելով հաճելի նորութիւն մը:

Յակոբեանի բոլոր իւղանկարները յատկանշական են գոյներու ներդաշնակութեամբ եւ պատկերներու հարազատութեամբ: Իսկ նկատելի է նաեւ այն հանգամանքը որ դիմանկարներէն գատ մարդոց դէմքերէն չգոյ են անոնց բնորոշիչ աչքերը, քիթերն ու բերանները: Բայց ինչո՞ւ, որովհետեւ արուես-

տագէտը կ'ուզէ որ դիտողը ամբողջացնէ գայն՝ ըստ իր երեւակայութեան եւ այդ դէմքին իր վրայ ձգած տպաւորութեան:

Եզրակացութիւն

Իւրաքանչիւր արուեստագէտ իր ներաշխարհի զգացումները արտայայտելու ինքնուրոյն ձեւ մը ունի: Կան արուեստի զանազան դպրոցներ՝ ինչպիսիք են տպաւորապաշտականը (impressionist), վերացականը (abstract), գերիրապաշտականը (surrealist) եւ խորհրդանշականը (symbolic): Մայք Յակոբեանի արուեստը ունի այդ դպրոցներուն յատկանիշները՝ սակայն առանձինն ոչ մէկուն կը պատկանի, այլ կարծես անոնց համախմբումով՝ ստեղծած է իր անձնական դպրոցը:

Ուրախ եմ յայտնելու որ յառաջիկայ Հոկտեմբեր ամսուան ընթացքին՝ որ ընդունուած է որպէս «Մշակոյթի Ամիս», տեղի պիտի ունենայ վերոյիշեալ գիրքի շնորհանդէսը, Մայք Յակոբեանի իւղանկարներուն ցուցահանդէսը եւ իր յօրինած երգերուն փառատօնը, կազմակերպութեամբ Թէքեան Մշակութային Միութեան Փաստօրինակային Մասնաճյուղին: Յաւելեալ տեղեկութեանց համար, հետեւեցէք մամուլի յայտարարութեանց:

ՅՈՒՇ ԵՐԵՎՈՅ

Նուիրում
ՌԱՄԿԱՎԱՐ ԱԶԱՏԱԿԱՆ ԿՈՒՍԱԿՅՈՒԹԵԱՆ
Երախտաշատ ղեկավար, կրթական սերնդակերտ գործիչ,
ՌԱԿ-ի «Ձարթօնք» պաշտօնաթերթի ներքուս խմբագիր

ԳԵՐՄԱՄ ԱՀԱՐՈՆԵԱՆԻ

Մահուան 40-րդ տարելիցին
Եւ
Յօրելեանական հանդիսութիւն
ՌԱԿ ԱՄՆ-ի
Գերսամ Ահարոնեան Ակումբի հիմնադրութեան 40-ամեակին

Տեղի կունենայ Կիրակի, Ապրիլ 3, 2022, Երեկոյեան ժամը 5:00-ին
ԹՄՄ Պէշկեօփսիւրեան կեդրոնին մէջ 1901 N. Allen Ave., Altadena CA 91001
Գեղարուեստական պատշաճ յայտագիր

Ողբ. Գերսամ Ահարոնեանի նախկին աշակերտները, գաղութի ընկեր-ընկերուհիները, ծանօթները սիրով հրաւիրուած են այս յուշ երեկոյին, յարգելու համար մեր մեծ ղեկավարի յաւերժալոյս յիշատակը
Յօրելեանական Յանձնախումբ

ԱՊԱՔԻՆՄԱՆ ՄԱՂԹԱՆՔ

Մեր հաւատաւոր ընկերներէն՝ Ժիրայր Կիրակոսեան անհանգստութեան պատճառաւ տեղափոխուած է հիւանդանոց եւ այժմ կը գտնուի բժիշկներու հսկողութեան տակ:

Այս առթիւ ՄԴՀԿ Կլէնտէլի «Արսէն Կիտուր» մասնաճիւղը եւ «Մասիս» շաբաթաթերթը շուտափոյթ ապաքինում կը մաղթեն ընկերոջ:

ԱՊԱՔԻՆՄԱՆ ՄԱՂԹԱՆՔ

Մեր հաւատաւոր ընկերներէն՝ Կարօ Պէքարեան արկածի մը հետեւանքով կը ծառայէ անկողին:

Այս առթիւ ՄԴՀԿ Կլէնտէլի Արեւմտեան Ամերիկայի Վարիչ Մարմինը եւ «Մասիս» շաբաթաթերթը շուտափոյթ ապաքինում կը մաղթեն ընկերոջ:

ՄԱՅԱԶԴ

ՄԻԼՎԱ ԹԻԻԹԻԻՆՆԻՆՆԻՆ - ՔԻԻՓԷԼԵԱՆ (Ծնեալ Օգոստոս 19, 1955 Պէյրուսթ)

Սրտի դառն կակիծով կը գուժենք մեր սիրեցեալ տիկնոջ, մօր, մեծ մօր եւ քրոջ՝ Միլվա Թիւթիւննեան-Քիւփէլեանին մահը որ պատահեցաւ Փետրուար 15, 2022-ին յետ երկարատեւ հիւանդութեան:

Սգակիրներ՝ Ամուսինը՝ Կարօ Քիւփէլեան Դուստրը՝ Տէր եւ Տիկ. Պրայլըն եւ Փաթիլ Քաճիօքա եւ զաւակը Մէյսըն Արամ Զաւակը՝ Տէր եւ Տիկ. Գրիգոր եւ Հէմա Քիւփէլեան Քոյրը՝ Տիկ. Անի Պոտրումեան եւ զաւակները Միհրան եւ Թամար Քոյրը՝ Տէր եւ Տիկ. Գալուստ եւ Այտա Իմաստունեան Քոյրը՝ Տէր եւ Տիկ. Կարօ եւ Ռիթա Մուրատեան եւ զաւակը Անդրանիկ Քրոջ դուստրը՝ Տէր եւ Տիկ. Իվան եւ Մարալ Մաժունեան եւ զաւակները Ալիք, Քայլա եւ Դանիէլ Տալը՝ Օրդ. Շաքէ Քիւփէլեան եւ համայն Քիւփէլեան, Քաճիօքա, Պոտրումեան, Իմաստունեան, Մուրատեան, Պէգճեան, Ափէլեան, Հալաճեան, Աճեմեան ընտանիքները, ազգականներն ու բարեկամները: *** Թաղումէն ետք հոգեճաշ պիտի մատուցուի Phoenicia ձաշարանը, 343 N. Central Ave., Glendale CA 91203: *** Փոխան ծաղկեպսակի նուիրատուութիւնները կը ինդրուի կատարել՝ City of Hope հիւանդանոցին:

ՄԱՅԱԶԴ

ՄԱՐԻԱ ՖԱՐԱՀ ԵՈՂՈՒՐԹՃԵԱՆ (Ծնեալ 22 Դեկտեմբեր 1940, Լիբանան)

Սրտի դառն կակիծով կը գուժենք մեր սիրեցեալ մօր, մեծ մօր, քրոջ եւ հարազատին՝ ՄԱՐԻԱ ՖԱՐԱՀ ԵՈՂՈՒՐԹՃԵԱՆԻ մահը, որ պատահեցաւ Չորեքշաբթի, 2 Մարտ 2022-ին, Լոս Անճելըս, Քալիֆորնիա: Յուղարկաւորութեան արարողութիւնը տեղի պիտի ունենայ Չորեքշաբթի, 13 Ապրիլ 2022-ին, կէսօրուան ժամը 12:00-ին, Սրբոց Ղենոնդեանց Մայր Տաճարին մէջ, Պրպէնք (3325 N. Glenoaks Blvd., Burbank, CA 91504), ապա թաղման կարգը պիտի կատարուի Ֆորեսթ Լոն Հոլիվուտ Հիլզի գերեզմանատան մէջ (Forest Lawn Memorial Park - Hollywood Hills, 6300 Forest Lawn Dr, Los Angeles, CA 90068):

Սգակիրներ՝ Զաւակները՝ Տէր եւ Տիկին Ճորճ եւ Արփի Ամիրեան եւ դուստրերը՝ Աիտա եւ Լարա Տէր եւ Տիկին Արա եւ Սօսի Եողուրթճեան եւ զաւակները՝ Յարութ եւ Լորի (Պոսթոն) Տէր եւ Տիկին Արմէն եւ Հերմինէ Պչաքճեան եւ զաւակները՝ Մարիա, Կարին եւ Արման Արեգ (Մոնթրէալ, Քանատա) Տէր եւ Տիկին Հրաչ եւ Աստղիկ Սեփեթճեան եւ դուստրերը՝ Լորի եւ Փաթիլ Եղբայրները՝ Ֆարահ Ֆարահ ընտանիք (Լիբանան) Ժողէֆ Ֆարահ ընտանիք (Լիբանան) Միշէլ Ֆարահ ընտանիք (Լիբանան) Ժոնի Ֆարահ ընտանիք (Լիբանան) Քոյրերը՝ Օլիակե Թանիոս Նմըր ընտանիք (Լիբանան) Լորիս եւ Եուսէֆ Խրէյշ ընտանիք (Լիբանան) Ժորժէթ եւ Յովհաննէս Տէմիրճեան եւ ընտանիք (Մոնթրէալ, Քանատա) Ֆլումինա եւ Սայիտ Տիապ եւ ընտանիք (Լիբանան) Լորէթ եւ Միշէլ Էլ-Մըր եւ ընտանիք (Լիբանան) Լուսի եւ Մարուն Սատէր եւ ընտանիք (Լիբանան) Ռոզ եւ Միշէլ Սատէր եւ ընտանիք (Լիբանան) Էմըլի եւ Միլէտ Հապուպ եւ ընտանիք (Լիբանան) եւ համայն Եողուրթճեան, Ֆարահ, Մաժունեան, Թեյֆէճեան, Ամիրեան, ձիլեան, Պչաքճեան, Սեփեթճեան ընտանիքներ ու հարազատներ: *** Փոխան ծաղկեպսակի կը ինդրուի նուիրատուութիւնները կատարել Լիբանանի ՀԲԸՄ-ի վարժարաններուն, հետեւեալ կապով՝ https://donate.agbu.org/lebanon_schools_educators - In memory of Maria Farah Yoghourtjian

Ճորճ Մատոյեանի Անակնկալ Մահը

Խոր ցաւով տեղեկացանք ազգային-հասարակական գործիչ, Կիլիկեան Բարեգործական Միութեան ատենապետ եւ մեր շրջանակի բարեկամ՝ ՃՈՐՃ ՄԱՏՈՅԵԱՆ-ի անակնկալ մահը, որ պատահած է Շաբաթ, 12 Մարտ 2022-ին: Մատոյեան ծնած է Հալէպ եւ յաճախած է տեղուց Կիլիկեան ձեմարան: Տեղափոխուելով Ամերիկա ան մեծ նուիրումով տարիներ շարունակ թեւ եւ թիկունք կանգնած է իր վարժարանին եւ յատկապէս Սուրիոյ պատերազմի տարիներուն: Անոր գլխաւորած Կիլիկեան Բարեգործական Միութեան նիւթական օժանդակութեան շնորհիւ կարելի եղած էր վերանորոգել պատերազմէն տուժած դպրոցը եւ զայն դարձեալ բանալ ուսանողներուն առջեւ: Ճորճ Մատոյեան եղած է նաեւ բարերարը Կիլիկեան ձեմարանի մանկապարտէզի աշակերտներուն: Այս տխուր առիթով, «Մասիս» շաբաթաթերթը մեր ամբողջ շրջանակի անունով խորին ցաւակցութիւնները կը յայտնենք հանգուցեալի տիկնոջ, հարազատներուն եւ համայն ընտանեկան պարագաներուն:

ՎԱՐՁՈՒ ՄՐԱԸ

ՓԱՍՏԻՆԱՅԻ ՄԷՋ (200 ՀՈԳԻԻ ՀԱՍԱՐ) 1060 N. ALLEN AVE. PASADENA CA 91104 ՄԱՆՐԱՍԱՆՈՒԹԻՒՆՆԵՐ՝ ԸՆՈՒՁԱՅՆԵԼ (626) 797-7680

ՄԱՍԻՍ ՀԱԲԱԹԱԹԵՐԹ ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԵԱՆ ԿՏՐՕՆ

Yes, I wish to subscribe to Massis Weekly Enclosed a check for (one year) * \$50,00 * \$100,00 (first class) for USA \$ 125,00 (Air Mail) for Canada. \$ 250,00 (Air Mail) Overseas. Name:----- Address:----- City:----- State:----- Zip Code:----- Country:----- Tel:----- Email:-----

Ռոնալդուի Երեք Կոլերը Յաթանակ Ապահովեցին «Մանչեսթր Եունայթդսին»

Անգլիոյ առաջնութեան 29-րդ հանգրուանին «Մանչեսթր Եունայթդսը» ընդունեց Լոնտոնի «Թոթենհեմին»: Գերմանացի Ռալֆ Ռանգնիկի գլխավորած խումբը առաւելութեան հասաւ 3:2 արդիւնքով: Մանչեսթրեան խումբին յաղթանակ ապահովեցին 37-ամեայ փորձուկալացի յարձակող Կրիշտիանու Ռոնալդուի երեք կոլերը: Հանտրուանի միւս կարեւոր խաղերուն արձանագրուեցան հետեւեալ արդիւնքները.

- «Քրիսթըլ Փալաս» - «Մանչեսթըր Սիթի» 0:0
- «Չելսի» - «Նիւքէսըլ Եունայթդս» 1:0
- «Պրայթըն Էնտ Հով» - «Լիքըլըփուլ» 0:2

29-րդ հանգրուանի աւարտին առատար խումբերը ունին հետեւեալ դասաւորումը.

1. «Մանչեսթըր Սիթի» 29 խաղ 70 կէտ
2. «Լիքըլըփուլ» 28 խաղ 66 կէտ
3. «Չելսի» 28 խաղ 59 կէտ
4. «Արսըլ» 26 խաղ 51 կէտ
5. «Մանչեսթըր Եունայթդս» 29 խաղ 50 կէտ

«Պարսելոնայի» Տպաւորիչ Յաղթանակը՝ 4:0

Սպանիոյ առաջնութեան 28-րդ հանգրուանին «Պարսելոնան» սեփական դաշտին վրայ մրցեցաւ «Օսասունայի» հետ: Չաւիի գլխավորած խումբը յաղթանակ արձանագրեց 4:0 արդիւնքով:

Առաջին խաղակէսին երկու կոլի հեղինակ դարձաւ սպանացի յարձակող Ֆերան Թորեսը: Աչքի ինկան նաեւ ճաբոնցի յարձակող Պիեր-էմերիկ Օպամէնան ու սպանացի կիսապաշտպան Ռիկի Պուչը:

«Պարսելոնան» (27 խաղ) 51 կէտով երրորդն է, «Օսասունան» (28 խաղ) 11-րդն է՝ 35 կէտով:

«Միլան» Ուժեղ էր «Էմպոլիին»

Իտալիայի առաջնութեան 29-րդ հանգրուանին «Միլանը» սեփական դաշտին վրայ մրցեցաւ «Էմպոլիին» հետ եւ առաւելութեան հասաւ նուազագոյն արդիւնքով:

Միակ կոլը 19-րդ վայրկեանին նշանակեց 21-ամեայ ֆրանսացի պաշտպան Փիեր Կալլուչիուն:

«Միլան» 63 կէտով կը գլխավորէ մրցաշարային աղիւսակը եւ 5 միաւոր առաջ է երկրորդ տեղը գտնուող «Ինթերէն», որ 2 հանդիպումնուազ կատարած է:

«Նափոլին» Ուժեղ էր «Վերոնային»

Իտալիոյ առաջնութեան 29-րդ հանգրուանին «Նափոլին» հիւրընկալեց «Վերոնային» եւ առաւելութեան հասաւ 2:1 արդիւնքով:

Իտալացի Լուչանօ Սպալետիի գլխավորած խումբէն երկու կոլի հեղինակ դարձաւ նիկերիացի յարձակող Վիկտոր Օսիմէնը:

«Նափոլին» 60 կէտով երկրորդ տեղը կը գրաւէ եւ 3 միաւոր ետ է առաջատար «Միլանէն»:

«Ինթեր» Աւելցուած Ժամանակին Փրկուեցաւ Պարտութենէն

Իտալիոյ առաջնութեան 29-րդ հանգրուանին ախոյեան «Ինթերը» հիւրընկալուեցաւ «Թորինոյէն» եւ բաւարարուեցաւ 1:1 հաւասար արդիւնքով:

12-րդ վայրկեանին խաղի հաշիւը բացաւ պրագիլացի պաշտպան Պրեմերը: «Ինթերի» պատասխան կոլը աւելացուած ժամանակին նշանակեց յարձակող Ալեքսիս Մանչէզը:

«Ինթեր» (28 խաղ) 59 կէտով մնաց երրորդ տեղը եւ երկրորդ տեղը ընթացող «Նափոլիէն» (29 խաղ) ետ է 2 միաւոր: «

Հայաստանի Հաւաքականի Անդամներու Յաղողութիւնները Տարբեր Լիկաներու Մէջ

Ռուսաստանի առաջնութեան 21-րդ հանգրուանին «Կրաննոտարը» Մոսկուայի մէջ մրցեցաւ «Սպարտակը» հետ: Հիւրերը առաւելութեան հասան 2:1 արդիւնքով:

«Կրաննոտարի» երկու կոլերը նշանակեց Հայաստանի հաւաքականի կիսապաշտպան Էտուարտ Սպերցեանը:

Պելճիգայի առաջնութեան 31-րդ հանգրուանին «Պրիւգէն» մրցակցի դաշտին վրայ հանդիպեցաւ «Օստենդէի» հետ եւ յաղթեց 3:1 արդիւնքով: Հայաստանի հաւաքականի եւ «Պրիւգէի» յարձակող Սարգիս Ադամեան եւս նշանակեց երկու կոլ:

Հիւսիս-ամերիկեան ՄԼՍ-ի առաջնութեան երրորդ հանգրուանին ամերիկեան «Գոլաձարը» ընդունեց գանատական «Թորոնթոյի» հետ եւ յաղթանակ արձանագրեց 2:1 արդիւնքով:

Հայաստանի հաւաքականի կիսապաշտպան Լուկաս Սելարեան նշանակեց «Գոլաձարի» կոլերէն մին:

Հայաստանի Երիտասարդ Բոնցքամարտիկները 8 Մետալ Նուաճեցին

Մոնթենեկրոյի մէջ տեղի ունեցած բոնցքամարտի երիտասարդական մրցաշարին Հայաստանի խումբը նուաճած է 2 ոսկէ, 2 արծաթ եւ 4 պրոնզէ մետալ:

60 քկ. ծանրութեան կարգի եզրափակիչին էրիկ Իսրայէլեանը տպաւորիչ յաղթանակ արձանագրած է դազախ Սարդոխան Պահրախմանովի նկատմամբ, կը հաղորդէ ՀԲՖ-ի մամուլի ծառայութիւնը:

Երկրորդ ոսկէ մետալը նուաճած է 63 քկ ծանրութեան Արթուր Մկրտչեանը: Երեւանի ողիմպիական հերթափոխի քոլէճը ներկայացնող մարզիկը եզրափակիչին մեծ առաւելութեամբ յաղթած է յոյն Պանագիոտիս Կոստոուոսիին:

Հայաստանի երիտասարդական հաւաքականէն արծաթէ մետալակիր դարձած են Լուու մարզը ներկայացնող 51 քկ. Արէն Ասլամագեանը եւ 57 քկ. արցախցի Մանուէ Պետրոսեանը:

71 քկ. Գարիկ Անթանոսեանը, 80 քկ. Համլետ Ադամեանը, 86 քկ. Աղուան Ալեքսանեանը եւ 92 քկ. ծանրութեան Աւետիք Յովակիմեանը արժանացած են պրոնզէ մետալներու:

«Ռոման» Պարտութենէն Փրկուեցաւ Աւելացուած Ժամանակին

Իտալիոյ առաջնութեան 29-րդ հանգրուանին «Ռոման» մրցակցի խաղադաշտին վրայ հանդիպեցաւ «Ուդինեզէի» հետ: Արձանագրուեցաւ ոչ ոքի՝ 1:1 արդիւնք:

15-րդ վայրկեանին խաղի հաշիւը բացաւ դաշտի տէրերու արժենթինցի պաշտպան Նաուել Մոլինան: Փորձուկալացի Ժոզէ Մոուրինիոյի գլխավորած խումբին պարտութիւնէ փրկեց իտալացի կիսապաշտպան Լորենցօ Փելլեկրինիի կոլը աւելացուած ժամանակին:

Հայաստանի հաւաքականի նախկին կիսապաշտպան Հենրիկ Միլիթարեանը նախորդ հանգրուանին ստացած կարմիր քարտի պատճառով չմասնակցեցաւ խաղին:

«Ռոման» 48 կէտով 5-րդ տեղը կը գրաւէ: «Ուդինեզէն» 14-րդն է՝ 30 կէտով:

ՊՍԺ-ն Խնդիրներ Զուցեցաւ՝ 3:0

Ֆրանսայի առաջնութեան 28-րդ հանգրուանին առաջատար ՊՍԺ-ն ընդունեց յետնապահ «Պորտոյին» եւ առաւելութեան հասաւ 3:0 արդիւնքով:

Աչքի ինկան ֆրանսացի յարձակող Կիլիան Մփապեն, պրագիլացի յարձակող Նեյմարը եւ արժենթինացի կիսապաշտպան Լեանտրօ Պարետեսը:

ՊՍԺ-ն 65 կէտով կը գլխավորէ մրցաշարային աղիւսակը եւ 15 միաւոր առաջ է երկրորդ տեղը գտնուող «Նիցայէն»: